SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2009 m. gruodžio 15 d.

dėl valstybės pagalbos C 21/05 (ex PL 45/04), kurią Lenkija ketina suteikti bendrovei *Poczta Polska* kaip kompensaciją už įsipareigojimų teikti universaliąsias pašto paslaugas vykdymą

(pranešta dokumentu Nr. C(2009) 9962)

(Tekstas autentiškas tik lenkų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2010/815/ES)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) [1], ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi valstybes nares ir suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtas nuostatas [2] ir atsižvelgusi į jų pastabas,

kadangi:

I. PROCEDŪRA

(1) Lenkijos valdžios institucijos 2004 m. balandžio 30 d. elektroniniu laišku pranešė apie dvi Lenkijos pašto bendrovei *Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Poczta Polska* (toliau – PP) pagalbos schemas pagal „laikinojo mechanizmo procedūrą“, numatytą Stojimo akto IV.3 priede, kuris yra Čekijos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Maltos, Lenkijos, Slovėnijos ir Slovakijos stojimo į Europos Sąjungą sutarties dalis.

(2) Abi pagalbos schemos buvo užregistruotos ir joms suteikti tokie numeriai: PL 45/04: „Kompensacija PP už universaliųjų pašto paslaugų teikimą“ ir PL 49/04: „Pagalba PP investicijoms, susijusioms su universaliųjų pašto paslaugų teikimu“.

(3) 2004 m. liepos 26 d., lapkričio 26 d. ir 2005 m. vasario 7 d. Komisija paprašė papildomos informacijos. Lenkijos valdžios institucijos pateikė papildomą informaciją 2004 m. rugsėjo 10 d., spalio 27 d., gruodžio 3 d. ir 2005 m. kovo 29 d. raštais.

(4) 2004 m. spalio 25 d. ir 2005 m. sausio 31 d. įvyko Lenkijos valdžios institucijų ir Komisijos tarnybų atstovų susitikimai. 2005 m. birželio 20 d. Komisija iš Lenkijos valdžios institucijų gavo papildomos informacijos.

(5) 2005 m. birželio 29 d. raštu Komisija Lenkiją informavo, kad nagrinėjamų dviejų pagalbos schemų atžvilgiu nusprendė inicijuoti EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą. Abi pagalbos schemos buvo užregistruotos ir joms suteikti tokie numeriai: C 21/05: „Kompensacija PP už universaliųjų pašto paslaugų teikimą“ ir PL 22/05: „Pagalba PP investicijoms, susijusioms su universaliųjų pašto paslaugų teikimu“.

(6) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* [3]. Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas.

(7) Komisija negavo kitų suinteresuotųjų šalių pastabų.

(8) Lenkija savo pastabas pateikė 2005 m. rugpjūčio 9 d. raštu. 2006 m. sausio 10 d. įvyko Lenkijos valdžios institucijų ir Komisijos atstovų susitikimas. 2006 m. sausio 24 d. raštu Komisija paprašė papildomos informacijos.

[1] Nuo 2009 m. gruodžio 1 d. EB sutarties 87 ir 88 straipsniai tapo atitinkamai SESV 107 ir 108 straipsniais. Abu nuostatų rinkiniai iš esmės yra tapatūs. Šiame sprendime nuorodos į SESV 107 ir 108 straipsnius prireikus turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į atitinkamai EB sutarties 87 ir 88 straipsnius.

[2] OL C 274, 2005 11 5, p. 14.

[3] Žr. 2 išnašą.

(9) 2006 m. vasario 10 d. raštu Lenkijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie savo ketinimą atšaukti pranešimą apie pagalbos schemą C 22/05 „Pagalba PP investicijoms, susijusioms su universaliųjų pašto paslaugų teikimu“. Atsakydamos į Komisijos 2006 m. vasario 27 d. prašymą, Lenkijos valdžios institucijos 2006 m. kovo 13 d. raštu nurodė, kad neketina toliau vykdyti pranešime nurodyto pagalbos projekto ir pakeitė schemos teisinę struktūrą, siekdamos pašalinti galimybę suteikti investicijų pagalbą ([4]).

(10) 2006 m. balandžio 27 d. sprendimu Komisija nusprendė nutraukti bylą pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį dėl pagalbos C 22/05 „Pagalba PP investicijoms, susijusioms su universaliųjų pašto paslaugų teikimu“, nes byloje nebeliko objekto ([5]), kadangi pagalba neįgyvendinta.

(11) 2006 m. vasario 23 d. raštu Lenkijos valdžios institucijos nusiuntė Komisijai papildomos informacijos dėl valstybės pagalbos bylos C 21/05 „Kompensacija PP už universaliųjų pašto paslaugų teikimą“. Lenkijos valdžios institucijos nurodė, kad 2004 ir 2005 m. valstybės kompensacija už universaliųjų pašto paslaugų teikimą PP nesuteikta. Ta schema 2004 ir 2005 m. niekada nebuvo finansuota ir niekada netaikyta.

(12) 2007 m. sausio 9 d. sprendimu Komisija nusprendė iš dalies nutraukti bylą pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį dėl pagalbos C 21/05 „Kompensacija PP už universaliųjų pašto paslaugų teikimą 2004–2005 m.“, nes nebeliko bylos objekto, kadangi pagalba 2004 ir 2005 m. neįgyvendinta. Procedūra pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį toliau taikoma nuo 2006 m. sausio 1 d. ([6]) 2007 m. sausio 3 d. raštu Komisija paprašė informacijos apie tą pagalbos schemą laikotarpiu nuo 2006 m. Lenkijos valdžios institucijos atsakė 2007 m. vasario 1 d. raštu.

(13) PP turėjo komunalinių paslaugų bendrovės statusą ir vykdė savo veiklą pagal 1997 m. liepos 30 d. Komunalinių paslaugų valstybės įmonės PP įstatymą. 2007 m. balandžio 24 d. sprendime dėl valstybės pagalbos bylos E 12/05 „Neribota valstybės garantija *Poczta Polska*“ atveju Komisija konstatavo, jog tai, kad dėl jos teisinio statuso PP negalėjo būti taikomas bankrotas, sąlygojo bendrovei suteikta neribota valstybės garantija ([7]).

(14) Pagal 2006 m. balandžio 11 d. Ministrų Tarybos patvirtintą planą turėjo būti du *Poczta Polska* nuosavybės perdavimo etapai: komercinimas ir privatizavimas. 2008 m. birželio 25 d. Lenkija informavo Komisiją, kad 2008 m. balandžio 25 d. įsigaliojo naujas 2008 m. balandžio 11 d. įstatymas, kuriuo iš dalies keičiamas įstatymas, kuriuo nustatyta, kad PP negali būti taikomos įprastos bankroto procedūros. Tačiau pagal naująjį įstatymą Komisijai nebuvo aišku, kokia teisinė tvarka taikoma PP, nes neatrodė, kad jos teisinis statusas būtų pakeistas.

(15) Pirmasis pertvarkymo etapas įgyvendintas 2008 m. rugsėjo 5 d. Komunalinių paslaugų bendrovės PP komercinimo įstatymu ([8]), pagal kurį PP pertvarkyta iš valstybės įmonės į akcinę bendrovę (*Spółka akcyjna*), kurios 100 % akcijų priklauso Iždui. Taigi PP neteko teisinio statuso, dėl kurio ji negalėjo bankrutuoti. Tuo įstatymu panaikinta PP suteikta neribota valstybės garantija, ir dabar bendrovei gali būti taikomos įprastos bankroto procedūros.

(16) 2007 m. birželio 27 d., liepos 20 d., rugsėjo 26 d. ir 2008 m. liepos 25 d. įvyko Lenkijos valdžios institucijų ir Komisijos susitikimai.

(17) Po tų susitikimų Lenkijos valdžios institucijos perdavė papildomą informaciją, kurią Komisija užregistravo 2007 m. gruodžio 7 d. (A/40109/a), 2008 m. vasario 8 d. (A/2536), balandžio 15 d. (A/7047), balandžio 28 d. (A/8137), birželio 18 d. (A/13261), lapkričio 7 d. (A/23609), 2009 m. sausio 6 d. (A/191), vasario 2 d. (A/2483), balandžio 29 d. (A/10409), birželio 15 d. (A/14530), rugsėjo 4 d. (A/19121), rugsėjo 14 d. (A/19796), rugsėjo 25 d. (A/20558), spalio 1 d. (A/20997) ir lapkričio 2 d. (A/23309).

([4]) 1997 m. liepos 30 d. Komunalinių paslaugų valstybės įmonės PP įstatymo PP 17 straipsnis, kuriame teigiama, kad „Lenkijos paštas gauna […] subsidijų iš valstybės biudžeto […] investicijoms finansuoti“, anuliuotas. Naujajame Pašto įstatymo 52a straipsnyje galimybė teikti investicinę pagalbą nenumatyta.

([5]) OL C 223, 2006 9 16, p. 11.

([6]) OL C 33, 2007 2 15, p. 9.

([7]) Ši garantija pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį laikyta pagalba ir, kadangi visa PP veiklos trukmė ir apimtis yra neribota ir už veiklą neatlyginama, ji nedera su bendrąja rinka. Ši valstybės pagalba pagal Stojimo sutarties IV.3 priedo 1 punktą laikoma esama pagalba. 2007 m. balandžio 25 d. Komisija parengė rekomendaciją Lenkijai, kuria siūloma patvirtinti atitinkamas priemones dėl šios garantijos pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 88 straipsnio taikymo taisykles, 18 straipsnį. Kadangi Lenkijos valdžios institucijos jau pradėjo teisės akto, kuriuo siekiama pašalinti valstybės garantiją, suteiktą PP tuo požiūriu, kad jai negali būti taikomos bankroto procedūros, rengimo procesą ir įsipareigojo tą garantiją panaikinti vėliausiai 2008 m. birželio 30 d., Komisija nustatė, kad Lenkijos valdžios institucijos ėmėsi veiksmų Komisijai susirūpinimą kėlusiems klausimams dėl konkurencijos spręsti ir tuo pačiu sprendimu nutraukė bylą dėl esamos pagalbos pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 19 straipsnį (žr. OL C 284, 2007 11 27).

([8]) *Dziennik Ustaw*, Nr. 180, 1109 punktas.

II. IŠSAMUS APRAŠYMAS

II.1. Gavėjas

(18) PP dabar yra nacionalinė pašto bendrovė, įsteigta 1992 m. sausio 1 d. ryšių ministro 1991 m. gruodžio 4 d. įsakymu ir iš Pašto ir telekomunikacijų tarnybos pertvarkyta į pašto ir telekomunikacijų padalinius.

(19) Pagal 2003 m. birželio 12 d. aktą – Pašto įstatymą (toliau – Pašto įstatymas) ([9]) PP įpareigota ([10]) teikti universaliąsias pašto paslaugas visoje Lenkijos Respublikos teritorijoje.

(20) Įgyvendinant *2004–2006 m. PP plėtros strategiją*, PP pertvarkyta į kontroliuojančiąją bendrovę. Po tokių pakeitimų valstybei priklausančią PP grupę sudaro tokios patronuojamosios įmonės:

— *Bank Pocztowy S.A.*, kurio 75 % priklauso PP (toliau – BP),

— *Pocztylion-Arka Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.* – pensijų fondas, kurio 33 % priklauso PP,

— *Pocztowa Agencja Usług Finansowych S.A.* – finansinių paslaugų bendrovė, kurios 60 % priklauso PP (toliau – PAUF),

— *Post MEDIA Serwis Sp. z o.o.* ([11]) – oficiali išperkamosios nuomos paslaugų teikėja, kurios pagrindinė veikla yra reklama, reklamavimo veikla ir leidyba; ji visa priklauso PP,

— *Postdata S.A.* (IT sistemų teikėja, kurios 51 % priklauso PP),

— *Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych* – savitarpio draudimo asociacija, kuri visa priklauso PP (toliau – PTUW).

(21) 2007 m. bendrovė teikė paslaugas per 8 692 pašto skyrius, iš jų 53 % buvo kaimo vietovėse, 47 % – miestuose. Lenkijoje PP yra didžiausias darbdavys; 2005 m. bendrovėje dirbo daugiau kaip 95 000 darbuotojai.

(22) PP daugiausia veikia pašto sektoriuje. Be universaliųjų pašto paslaugų (rezervuotųjų ir nerezervuotųjų) bendrovė teikia nemokamas neuniversalaus pobūdžio paslaugas, kaip antai skubaus pristatymo paslaugas, filatelijos, spaudos platinimo ar tiesioginės rinkodaros paslaugas.

(23) Kadangi viešųjų pašto paslaugų mastas, visų pirma kaimo pašto skyriuose, nuolat mažėjo, siekdama maksimaliai išnaudoti infrastruktūrą ir žmogiškuosius išteklius ir kartu laikytis privalomo pasiekiamumo reikalavimo, Lenkijos pašto tarnyba kelerius metus vykdė finansinę ir kitokią komercinę veiklą, taip pat bendradarbiavo su keliomis finansų ar draudimo bendrovėmis. Dabar pagal 2008 m. pabaigoje pradėtą įgyvendinti taisomųjų veiksmų programą atsisakoma kai kurių nuostolingų komercinių paslaugų. Be to, Lenkijos paštas siekia artimoje ateityje didinti paslaugų, kurias teikia *Bank Pocztowy*, PAUF ir PTUW, skaičių ir mastą, ir tai kartu su dabar vykstančiomis pakartotinėmis derybomis dėl perdavimo kainų, kaip tikisi Lenkija, turėtų per kelerius metus padėti užtikrinti PP grupei patenkinamą grąžą iš tų patronuojamųjų įmonių vardu vykdomos veiklos.

(24) PP finansinė veikla apima produktų, priklausančių *Bank Pocztowy* (PKO BP banko ir PP patronuojamosios įmonės), pardavimą, pvz., paskolos, sąskaitos ir indėliai, išperkamosios nuomos paslaugos (per PP patronuojamąją įmonę *Post MEDIA Serwis*), įvairias finansines paslaugas, įskaitant pinigų pervedimą į banko sąskaitas, grynųjų pinigų pristatymą adresatui į namus pagal pašto perlaidos nurodymą, radijo ir televizijos licencijos mokesčių surinkimą, įvairių bankų ir banko čekių apdorojimą, kreditus grynaisiais pinigais. PP taip pat veikia draudimo rinkoje ir platina įmonių, susietų kapitalo ryšiais su *Poczta Polska*, t. y. PAUF, *OFE Pocztylion* ir *TUW Pocztowe* ([12]), draudimo ir finansų produktus. PP taip pat valdo pensijų fondą, kurio pavadinimas *Pocztylion -Arka PTE S.A.*

(25) Galiausiai per savo patronuojamąją įmonę *Postdata* PP taip pat teikia IT paslaugas ir elektroninės prekybos paslaugas.

(26) Organizaciniu požiūriu PP sudaro ([13]):

— 4 verslo padaliniai (pelno centrai): pašto paslaugų centras; licencijuotas paslaugų centras; logistikos centras ir pašto tinklo centras,

— 5 pagalbiniai padaliniai: informacinių technologijų centras; infrastruktūros centras; finansinių paslaugų centras; saugumo valdymo centras ir apskaitos centras,

— bendrasis direktoratas.

([9]) OL Nr. 130 (1188, su pakeitimais).

([10]) 46 straipsnio 2 dalis. *Poczta Polska* patikima pareiga vykdyti viešojo veiklos vykdytojo užduotis, aprašytas Pašto įstatyme.

([11]) Dabar vadinama *POST-TEL Sp. z o.o.*, papildomai teikianti IT paslaugas.

([12]) *Pocztowa Agencja Usług Finansowych S.A.* (PAUF), *Otwarty Fundusz Emerytalny Pocztylion* (OFE Pocztylion) ir *Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych* (PTUW).

([13]) Nurodyta struktūra neseniai buvo kelis kartus pertvarkyta. Beveik visi nurodyti centrai turi regioninius filialus.

Schemat 1

Schemat Organizacyjny Poczty Polskiej

(Struktura organizacyjna obowiązująca do 31 lipca 2007r.)

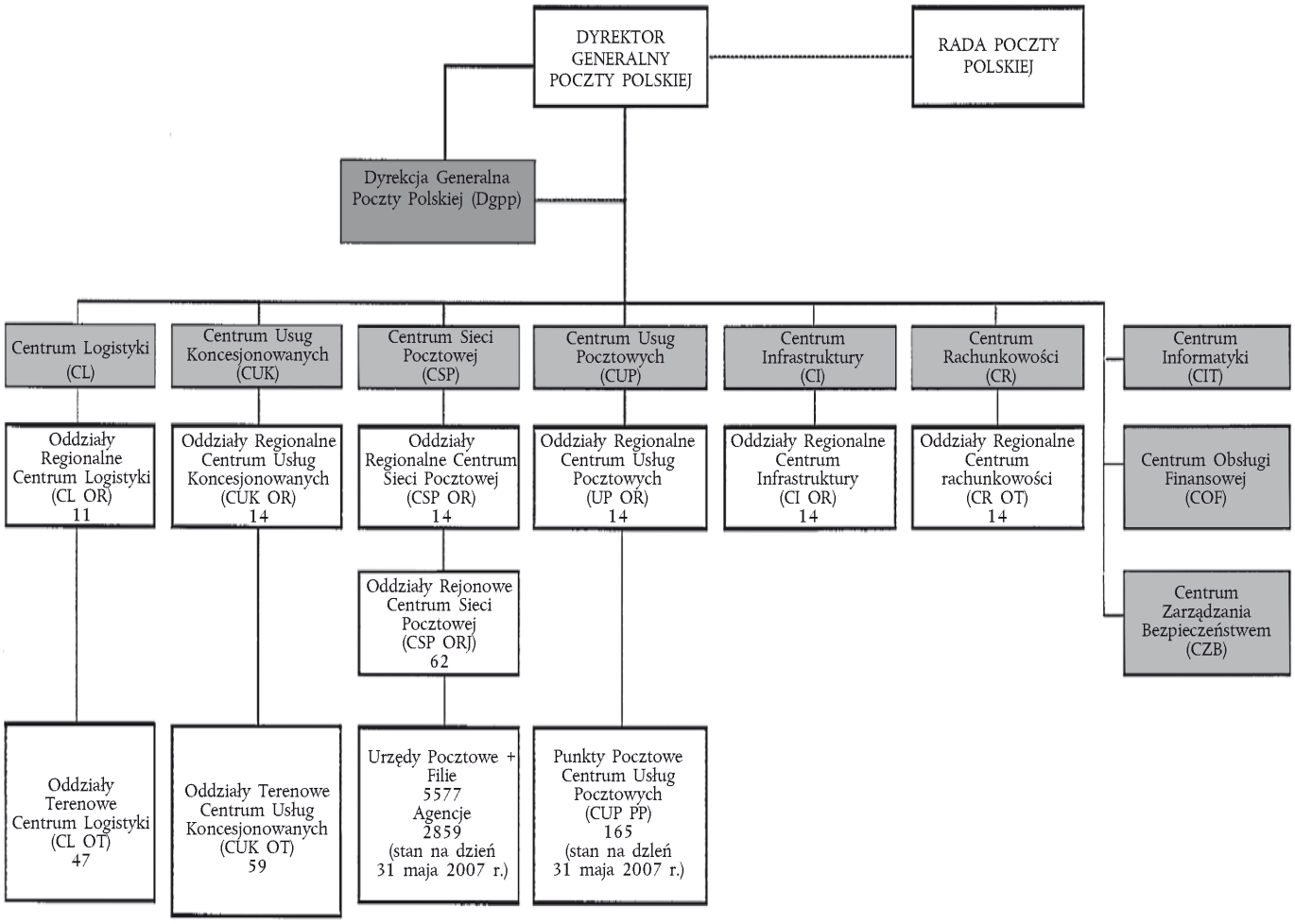

(27) Per 2006 finansinius metus PP apyvarta buvo 6 289 mln. Lenkijos zlotų (PLN) ([14]), veiklos pelnas – 146 mln. PLN, o grynasis pelnas – 124 mln. PLN. 2006 m. gruodžio 31 d. bendrovės nuosavas kapitalas buvo 1 573 mln. PLN, bendri įsipareigojimai, įskaitant atsargas įsipareigojimams, buvo 2 597 mln. PLN, iš jų trumpalaikių įsipareigojimų – 1 525 mln. PLN.

(28) *Poczta Polska* teikia paslaugas 3 veiklos srityse:

— pagrindinė veikla (universaliosios pašto paslaugos, sutartinės paslaugos ir prekybos paslaugos),

— pagalbinė veikla (pagalbinė veikla, vykdoma tenkinant PP vidaus poreikius ([15]), atsirandančius dėl pagrindinės veiklos, pardavimo ir valdymo, pvz., transporto paslaugos, turto ir darbuotojų, susijusių su grynųjų pinigų gabenimu ir laikymu, apsauga),

([14]) Jei skaičiuojama taikant orientacinį 1 EUR = 4 PLN valiutų kursą, apyvarta būtų 1 572 mln. EUR.

([15]) Esant neišnaudotiems pajėgumams tokios paslaugos kaip, gabenimas, koncesinės paslaugos ir pagalbinė gamyba, gali būti teikiamos išorės klientams.

— socialinė veikla (paslaugų teikimas darbuotojams, pvz., būstas, maitinimas, sveikatos priežiūra ir švietimas ([16])).

(29) 2006 m. 99 % apyvartos sudarė pagrindinė veikla, būtent: i) universaliosios pašto paslaugos (rezervuotosios ir nerezervuotosios), ii) sutartinės paslaugos (daugiausia kitos pašto paslaugos, nepatenkančios į universaliųjų pašto paslaugų aprėptį, finansinės paslaugos, kaip antai grynųjų pinigų mokėjimas į banko sąskaitas ir *Bank Pocztowy* paskolų ir indėlių valdymas, radijo ir televizijos licencijų valdymas ir draudimo tarpininkavimas) ir iii) prekybos paslaugos (daugiausia prekybos prekių pardavimas, filatelija, užsakymas išsiųsti vadovėlius paštu, prekyba užsienio valiuta).

II.2. **PP patikėtos universaliosios pašto paslaugos**

(30) Pagal 2003 m. liepos 12 d. Pašto įstatymo 46 straipsnio 2 dalį ([17]) PP įpareigota teikti universaliąsias pašto paslaugas Lenkijos Respublikos teritorijoje.

(31) Pašto įstatymo 3 straipsnio 25 dalyje universaliosios pašto paslaugos apibrėžiamos kaip tokios pašto paslaugos:

— įforminimas, gabenimas ir pristatymas:

— laiškų, sveriančių iki 2 000 g, įskaitant registruotus laiškus ir nurodytos vertės apdraustus laiškus,

— pašto siuntų, sveriančių iki 10 000 g, įskaitant apdraustas siuntas,

— pašto siuntų akliesiems,

— iš užsienio atsiųstų pašto siuntų, sveriančių iki 20 000 g, pristatymas,

— pašto perlaidų tvarkymas,

teikiamos Lenkijos Respublikos teritorijoje vietos ir tarptautiniu transportu, laikantis suderintų sąlygų ir prieinama kaina, išlaikant įstatymuose reikalaujamą kokybę ir užtikrinant pašto dėžių ištuštinimą ir pašto siuntų pristatymą bent kartą per darbo dieną ir ne mažiau kaip penkias dienas per savaitę.

(32) Universaliųjų pašto paslaugų teikimo sąlygos apibrėžtos infrastruktūros ministro 2004 m. sausio 9 d. įsakyme dėl universaliųjų pašto paslaugų teikimo sąlygų ([18]).

(33) Siuntimo laikas nustatytas toks:

— pirmenybiniai laiškai: D + 1 82 %, D + 2 90 %, D + 3 94 %,

— nepirmenybiniai laiškai: D + 3 85 %, D + 5 97 %,

— pirmenybinės siuntos: D + 1 80 %,

— nepirmenybinės siuntos: D + 3 90 %.

(34) Pašto skyriaus aprėptis:

— vienas pašto skyrius 7 000 gyventojų miestuose,

— vienas pašto skyrius 65 km^2 spinduliu kaimo teritorijose.

(35) Be to, kiekvienoje apskrityje, kurioje yra daugiau kaip 2 500 gyventojų, turi būti bent vienas pašto skyrius. Apskritis, kurioje yra mažiau kaip 2 500 gyventojų, gali būti aptarnaujama kaimyninės apskrities pašto skyriaus arba mobiliojo pašto skyriaus, jei tik užtikrinama geresnė paslaugų kokybė arba prieš tai gaunamas vietos valdžios sutikimas. Kiekvienas pašto skyrius turi veikti bent 5 dienas per savaitę.

(36) Pašto įstatymo 47 straipsnyje apibrėžiamos PP rezervuotosios paslaugos. Tai yra:

— įforminimas, gabenimas ir pristatymas:

— šalies viduje siunčiamų laiškų (šiuo metu neviršijančių 50 g),

— šalies viduje siunčiamo tiesioginio pašto (šiuo metu neviršijančio 50 g),

— šalies viduje siunčiamo pašto, išskyrus jau paminėtą, siunčiamo taip, kad nėra galimybių patikrinti jų turinį (šiuo metu neviršijančio 50 g),

— įforminimas, gabenimas ir pristatymas tarptautinio pašto siuntų (šiuo metu neviršijančių 50 g).

(37) Pagal Pašto įstatymo 47 straipsnį mokesčiai už universaliųjų pašto paslaugų teikimą turėtų būti nustatomi atsižvelgiant į tų paslaugų teikimo išlaidas, mokesčiai turi būti vienodi visoje šalies teritorijoje, skaidrūs ir nediskriminaciniai.

(38) Be to, tame pat įstatyme aiškiai draudžiama subsidijuoti universaliąsias pašto paslaugas, kurioms neatidėtos pajamos iš rezervuotųjų paslaugų.

([16]) Kai užimtumas nepakankamas, tokios paslaugos, pvz., sveikatos priežiūra, maitinimas, svečių kambarių nuoma ir mokymo infrastruktūra, komerciniu pagrindu gali būti teikiamos trečiosioms šalims.

([17]) „*Poczta Polska* įpareigojama vykdyti viešojo operatoriaus užduotis, nurodytas Pašto įstatyme."

([18]) OL Nr. 5 (34), su pakeitimais.

(39) Pagal 1997 m. liepos 30 d. Komunalinių paslaugų valstybės įmonės PP įstatymo 12 straipsnį Lenkijos paštas turi vykdyti veiklą remdamasis savo planais ir laikytis išlaidų efektyvumo ir ekonominio produktyvumo taisyklės.

(40) Vadovaudamasi 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/6/EB, iš dalies keičiančia Direktyvą 97/67/EB, siekiant visiško Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos suformavimo, Lenkija ketina vėliausiai iki 2012 m. gruodžio 31 d. panaikinti teisėtas pašto paslaugų monopolijas.

II.3. **Vertinama priemonė**

(41) Vadovaudamosi 1997 m. liepos 30 d. Komunalinių paslaugų valstybės įmonės PP įstatymo ([19]) 17 straipsniu, Pašto įstatymu, infrastruktūros ministro 2004 m. sausio 9 d. įsakymu dėl universaliųjų pašto paslaugų teikimo sąlygų ir finansų ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu, Lenkijos valdžios institucijos ketina PP suteikti subsidijas galimiems nuostoliams, susijusiems su universaliųjų pašto paslaugų teikimu, kompensuoti.

(42) Šios subsidijos bus suteiktos *ex post* atsižvelgiant į užregistruotus tam tikrų finansinių metų nuostolius, jei jų būtų. Subsidijų suma neviršys patirtų nuostolių sumos.

(43) Atlikdama nuodugnų schemos vertinimą, Komisija pagrindinį dėmesį sutelkė į tai, ar priemonė atitinka derėjimo sąlygas, nustatytas Bendrijos bendrosiose nuostatose dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma. Atliekant tyrimą labiausiai siekta įsitikinti, kad valstybė neskirs per didelės kompensacijos grynosioms papildomoms išlaidoms ([20]), kurias *Poczta Polska* patirs vykdydama įsipareigojimą teikti universaliąsias viešąsias paslaugas, padengti.

III. **SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS**

(44) Pastabų iš kitų suinteresuotųjų šalių negauta.

IV. **LENKIJOS PASTABOS**

(45) Lenkija savo pastabas pateikė vykstant tyrimui (žr. 17 konstatuojamąją dalį).

IV.1. **Pateikta informacija**

(46) Lenkija pateikė informaciją apie PP organizacinę struktūrą, veiklą ir atitinkamas rinkas, kuriose įmonė veikia (žr. II.1 skirsnį), galiojančius teisės aktus, susijusias apskaitos taisykles ir metodiką, įvairius nacionalinės reguliavimo institucijos aktualius duomenis ir ataskaitas dėl išlaidų apskaitos sistemos atitikties Pašto įstatymo 52 straipsniui ir finansų ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymui (toliau – Įsakymas).

(47) Lenkija pateikė Komisijai atitinkamus teisės aktus: 1997 m. liepos 30 d. Komunalinių paslaugų valstybės įmonės PP įstatymą, 2003 m. liepos 12 d. Pašto įstatymą ir vėlesnius jo pakeitimus, finansų ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymą ir 2008 m. rugsėjo 5 d. Komunalinių paslaugų bendrovės PP komercinimo įstatymą.

(48) Lenkija pateikė išsamią informaciją apie apskaitos atskyrimą ir pašto bendrovės patvirtintą išlaidų paskirstymo metodiką, skirtą skaičiais įvertinti universaliųjų pašto paslaugų išlaidas ([21]).

(49) Lenkija pateikė duomenų apie įvairių kategorijų išlaidas ir pajamas, rezultatus pagal veiklos sritis ([22]), išsamius atskirų paslaugų rezultatus, finansines ataskaitas ir kitokius finansinius duomenis.

(50) Komisijai pateiktos visos ankstesnės ataskaitos ([23]), kurias kasmet rengia nacionalinė reguliavimo institucija.

IV.2. **PP apskaitos sistema**

(51) Lenkijos valdžios institucijos nurodė, kad PP vidaus apskaitos sistemos veikimas pagrįstas nuosekliai taikomais ir objektyviai pagrindžiamais išlaidų apskaitos principais pagal Pašto įstatymo, kuriuo į Lenkijos teisės aktus perkeliama Direktyvos 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo 14 straipsnio 2 dalis, nuostatas.

([19]) 2008 m. rugsėjo 5 d. Komunalinių paslaugų bendrovės PP komercinimo įstatymu iš dalies panaikintas 1997 m. liepos 30 d. Komunalinių paslaugų valstybės įmonės PP įstatymas. 17 straipsnio turinys, susijęs su subsidijomis PP dėl universaliųjų pašto paslaugų teikimo, perkeltas į jau galiojančio 2003 m. birželio 12 d. įstatymo naujai įtrauktą 52a straipsnį.

([20]) Komisija mano, kad grynosios papildomos išlaidos, susijusios su įsipareigojimu teikti viešąsias paslaugas, yra išlaidos, patiriamos vykdant įsipareigojimą teikti viešąsias paslaugas, atsižvelgiant į atitinkamas pajamas ir pagrįstą pelną, gaunamą vykdant tuos įsipareigojimus.

([21]) Žr. „Bendrovės išlaidų taisykles“, kuriose nustatytos išlaidų registravimo ir paskirstymo taisyklės, pagrindinių rodiklių apskaičiavimo metodas ir dažnumas, išlaidų padengimo ataskaitinio laikotarpio pabaigoje etapai, paslaugos teikimo išlaidų nustatymo taisyklės. Jose taip pat apibrėžiama organizacinių padalinių atsakomybė.

([22]) Pašto sritis: rezervuotosios universaliosios paslaugos (UP), nerezervuotosios UP ir ne UP; finansinių paslaugų sritis ir kitos paslaugos.

([23]) Pateiktos 2004, 2005, 2006 ir 2007 m. ataskaitų santraukos arba visos ataskaitos.

(52) Pagal Lenkijos pašto įstatymo 52 straipsnio 1 ([24]) ir 2 ([25]) dalis PP privalo tvarkyti apskaitą taip, kad i) būtų galima atskirai apskaičiuoti kiekvienos rezervuotosios paslaugos išlaidas ir bendrai visas nerezervuotųjų paslaugų išlaidas (universaliosios paslaugos ir ne universaliosios paslaugos), taip pat ii) būtų galima apskaičiuoti vieneto kainą. Remdamasis Pašto įstatymu, 2003 m. gruodžio 24 d. finansų ministras išleido įsakymą dėl universaliąsias paslaugas teikiančio veiklos vykdytojo išlaidų paskirstymo metodo ([26]). Šiuo 2004 m. sausio 1 d. įsigaliojusiu įsakymu ([27]) įgyvendinama Direktyvos 97/67/EB 14 straipsnio 3 dalis.

(53) PP skirsto savo integruotą apskaitos sistemą į tris pagrindines kategorijas:

a) finansinės apskaitos sistema: išlaidos ir pajamos registruojamos pagal rūšį;

b) analitinės apskaitos sistema: išlaidos paskirstomos PP organizaciniams padaliniams pagal išlaidų centrus;

c) tiesioginio ir netiesioginio išlaidų paskirstymo produktams sistema.

IV.2.1. *Išlaidų paskirstymo sistema*

(54) Finansinės apskaitos sistemoje (a) išlaidos registruojamos pagal rūšį ([28]).

(55) Analitinės apskaitos sistemoje (b) išlaidų ir pajamų apskaita apima:

— atsakomybės centrus: t. y. organizaciniai padaliniai, atsakingi už paslaugų teikimą,

— platinimo kanalus: t. y. už pardavimą atsakingi padaliniai.

(56) Išlaidų paskirstymo paslaugoms sistemoje (c) išlaidos skirstomos taip:

— tiesioginės išlaidos: šios išlaidos gali būti tiesiogiai priskiriamos konkrečiai paslaugai pagal tiesioginį matą ar šaltinio dokumentą. 2006 m. jos sudarė […] (*) visų PP išlaidų. Pavyzdžiui, šios išlaidos apima formų, kurių reikia konkrečioms paslaugoms, galutinio mokėjimo užsienio pašto administracijoms, išlaidas arba RTV prenumeratos paslaugų padalinių veiklos išlaidas,

— netiesioginės išlaidos: šios išlaidos, kurios negali būti tiesiogiai priskiriamos paslaugoms, įrašomos į netiesioginių išlaidų apskaitos dokumentus, o tada paskirstomos paslaugoms pagal specialius paskirstymo rodiklius. 2006 m. jos sudarė […] visų PP išlaidų. Pagrindinės netiesioginių išlaidų ([29]) kategorijos:

a) Veiklos išlaidos ([30]): 2006 m. jos sudarė […] visų PP išlaidų. Šios išlaidos yra susijusios su tokių paslaugų, kaip pašto siuntų įforminimas, rūšiavimas ir pristatymas, technologiniu procesu. Šiame procese dalyvauja daugiausia PP darbo jėgos, todėl tokių išlaidų yra daug. Be to, šios išlaidos taip pat apima technologiniame procese naudojamos įrangos, kaip antai rūšiavimo mašinų, konvejerių diržų, svarstyklių ir kt., nusidėvėjimą ir priežiūrą. Veiklos išlaidos paskirstomos paslaugoms pagal rodiklius, pagrįstus paslaugoms teikti reikalingu laiku. Pavienės pašto skyriuose, pagrindiniuose biuruose ir pristatymo vietose vykdomos operacijos yra standartizuotos ([31]). 2006 m. PP atliko maždaug 600 standartizuotų operacijų, kurios reguliariai atnaujinamos. 2006 m. vertinti 5 577 pašto skyriai, 242 pagrindiniai biurai ir 23 800 pristatymo vietų;

b) Transporto išlaidos ([32]): 2006 m. jos sudarė […] visų PP išlaidų. Šios išlaidos apima pašto krovinių vežimo, kurį atlieka Logistikos centras, išlaidas ir

([24]) „Veiklos vykdytojas, teikiantis universaliąsias pašto paslaugas, privalo tvarkyti apskaitos dokumentus ir apskaityti išlaidas taip, kad būtų galima apskaičiuoti: 1) atskirai kiekvieną rezervuotųjų paslaugų srities paslaugą; 2) visas bendrai nerezervuotas paslaugas, atskiriant: a) universaliąsias pašto paslaugas, b) paslaugas, nepriklausančias universaliųjų pašto paslaugų kategorijai."

([25]) „Ministras, kurio kompetencijai priklauso viešieji finansiniai reikalai, pasikonsultavęs su ministru, į kurio kompetencijos sritį patenka paštas ir telekomunikacijos, įsakymu nustato išlaidų paskirstymo metodą, pagrįstą principu, kad taikant tokį metodą turi būti galima apskaičiuoti vieneto išlaidas, atsižvelgiant į 1 skirsnį."

([26]) OL Nr. 232 (2327).

([27]) Žr. finansų ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymo 2.1.1–2.1.4 dalis.

([28]) Pagal tokias išlaidų kategorijas: nusidėvėjimas, naudojamos medžiagos, sunaudojama energija, transporto paslaugos, remonto paslaugos, trečiųjų šalių paslaugos, darbo užmokestis, paslaugos darbuotojams, reklama, mokesčiai ir rinkliavos, banko paslaugos, kelionių išlaidos, įvairios išlaidos.

(*) Verslo paslaptis.

([29]) Išlaidos, susijusios su licencijomis pagrįstomis paslaugomis, toliau tekste neaiškinamos, nes jos palyginti nesvarbios, t. y. sudaro […] visų PP išlaidų.

([30]) 511 ir 515 sąskaitos: atlyginimų ir atlyginimų priedų išlaidos; kompiuterių ir kompiuterinių programų nusidėvėjimas; telekomunikacijų paslaugos, medžiagų ir eksploatavimui skirtų blankų naudojimas; pašto įrangos remontas ir priežiūra.

([31]) Lenkijos pašto pavienių paslaugų teikimo procesas suskirstytas pagal smulkias operacijas. Kiekvienai operacijai nustatomas standartinis darbo laikas, rodantis, kiek laiko reikia vienos rūšies veiklai atlikti. Tada kartą per metus tiriama, koks yra darbo krūvis; atliekant tokį tyrimą užrašomas atliktų operacijų skaičius. Paskui nustatomas standartinis darbo laikas, skiriamas konkrečiai paslaugai teikti.

([32]) 512 sąskaita: išlaidos, susijusios su pašto vagonų naudojimu; pašto palydovų atlyginimų ir atlyginimų priedų išlaidos, susijusios su pašto medžiagos vežimu; už pašto furgonus atsakingų darbuotojų asmeninės išlaidos; vagonų valdymo departamento darbuotojų asmeninės išlaidos.

pašto krovinių vežimo, kurį atlieka užsienio vežėjai, išlaidas. Transporto išlaidos paslaugoms paskirstomos taikant rodiklius, kurie daugiausia pagrįsti vežamų pašto siuntų svoriu ([33]);

c) Tinklo priežiūros išlaidos ([34]): 2006 m. jos sudarė […] visų PP išlaidų. Tos išlaidos yra susijusios su pašto skyriaus eksploatavimu, pvz., nuoma, energija, įranga, pastatų remontas ir priežiūra, mokesčiai ir rinkliavos. Lenkijos teigimu, šios išlaidos paskirstomos visų rūšių paslaugoms, ne tik viešosioms pašto paslaugoms, kurioms tas tinklas sukurtas ir išlaikomas. Paslaugoms paskirstoma tokia suma: i) tiesioginės išlaidos, ii) netiesioginės veiklos išlaidos, iii) netiesioginės transporto išlaidos, kai paskirstomos paslaugoms;

d) Kitos netiesioginės išlaidos ([35]): 2006 m. jos sudarė […] visų PP išlaidų. Tos išlaidos pirmiausia apima Logistikos centro išlaidas, susijusias su išpirktinių siuntų pristatymu, skubaus pašto, telegramų surinkimu ir pristatymu, trečiųjų šalių paslaugų, susijusių su laiškų dėžių ištuštinimu, išlaidos, pašto, neadresuoto pašto pristatymo, persiuntimo ir rūšiavimo paslaugų išlaidas, oro transporto šalies viduje ir trečiųjų šalių paslaugų išlaidas. Tokių siuntų pristatymo išlaidos paskirstomos paslaugoms taikant rodiklius, daugiausia pagrįstus pristatytų siuntų skaičiumi,

— Kitos išlaidos (arba bendrosios išlaidos ([36])): Šios bendrosios išlaidos paskirstomos paslaugoms pagal bendrąją paskirstymo sistemą, t. y. jos paskirstomos proporcingai, kaip anksčiau paskirstytų išlaidų papildomas procentas. Pagrindinės tų išlaidų kategorijos:

a) Bendrosios, administracinės ir plėtros išlaidos ([37]): 2006 m. jos sudarė […] visų paslaugų išlaidų. Šios išlaidos visų pirma susijusios su bendrojo administravimo išlaidomis, apskaitos ir finansavimo tikslais, taip pat plėtros išlaidomis. Tai apima: pastatų, statinių ir patalpų, bendrosios paskirties mechanizmų ir įrangos, taip pat darbo vietose naudojamos administracinės paskirties įrangos nusidėvėjimą, administracinių patalpų ir jų įrangos veikimo ir priežiūros išlaidas, atlyginimus ir išmokas darbuotojams, raštinės reikmenis ir biuro įrangą, naudojamą administracijos darbuotojų, projektų rengimo ir įgyvendinimo, taip pat kitų įsipareigojimų vykdymo centriniu lygmeniu išlaidas. Šios išlaidos paskirstomos produktams taikant „išlaidos prie išlaidų“ metodiką ([38]);

b) Pardavimo išlaidos ir komercinės išlaidos: 2006 m. jos sudarė […] visų paslaugų išlaidų.

— Pardavimo išlaidos ([39]): tai išlaidos, atsirandančios parduodant paslaugas, kurios taip pat apima pardavimo palaikymo išlaidas, rinkodaros išlaidas ir reklamos išlaidas. Pardavimo išlaidos paskirstomos paslaugoms, taikant „išlaidos prie išlaidų“ metodiką,

— Komercinės išlaidos ([40]): tai išlaidos, patiriamos vykdant komercinę veiklą, įskaitant komercinių produktų rinkodarą ir platinimą pašto skyriuose, degalinėse, kavinėse ir filatelijos prekių pardavimo vietose. Tai daugiausia komercinių prekių laikymo išlaidos ir su šia veikla susijusių darbuotojų ir medžiagų išlaidos. Šios išlaidos priskiriamos prekių pirkimo ir medžiagų pardavimo išlaidoms;

c) Finansinės išlaidos: šios finansinės išlaidos, susijusios su palūkanomis, valiutų kursų skirtumais ir išperkamąja transporto nuoma, taip pat kitu ilgalaikiu turtu, įtraukiamos skaičiuojant paslaugų išlaidas. 2006 m. jos sudarė […] visų PP paslaugų išlaidų.

(57) PP analitinė apskaita atliekama bendrojoje apskaitoje.

(58) Didelė dalis Lenkijos pašto išlaidų – tai netiesioginės išlaidos, kurių šaltinį nustatyti ir kurias apskaičiuoti galima. „Kitos išlaidos“, kurios gali būti klasifikuojamos kaip tiesioginės ar netiesioginės, paskirstomos paslaugoms vieneto kainos apskaičiavimo etape, proporcingai anksčiau atskiroms paslaugoms paskirstytoms išlaidoms ([41]).

([33]) Siuntų skaičiaus įrašai x vidutinis siuntos svoris, nurodomas statistiniame tyrime.

([34]) 510 sąskaita: pastatų, įrenginių, bendrųjų mechanizmų ir įrangos nusidėvėjimo išlaidos; nuomos, nekilnojamojo turto mokesčių, naudojimosi žeme teisių mokesčių išlaidos; municipalinės paslaugos; pastatų ir įrenginių remontas ir priežiūra; energijos ir vandens tiekimas; pašto apsaugos darbuotojų, samdomų pašto skyriuose, įdarbinimas; valymo išlaidos.

([35]) 514 sąskaita: išorės paslaugų, susijusių su išpirktinių siuntų pristatymu, išlaidos; skubios pašto siuntos; pašto surinkimas iš pašto dėžių; veiklos ir techninės priežiūros skyrių išlaikymo išlaidos; su pristatymu susijusių paslaugų išlaidos.

([36]) „Kitos išlaidos“ – tai bendrojo pobūdžio išlaidos, kurios negali būti klasifikuojamos kaip tiesioginės ar netiesioginės.

([37]) 551 sąskaita.

([38]) Išlaidos proporcingai paskirstomos išlaidoms, kokios anksčiau paskirstytos paslaugų sąskaitoms.

([39]) 527 sąskaita.

([40]) 513 sąskaita.

([41]) Lenkijos paštas planuoja netrukus atlikti pirmąjį išlaidų skaičiavimą pagal ABC modelį. Visos išlaidos įrašomos į grupės „5“ sąskaitas: 500–509 – tai paslaugų sąskaitos, į kurias įrašomos atskirų paslaugų gamybos išlaidos; 510, 511, 512, 514 – tai sąskaitos, į kurias įrašomos netiesioginės išlaidos; 527 ir 551 – tai sąskaitos, į kurias įrašomos kitos išlaidos. Tada tos išlaidos, įrašytos į grupės „5“ sąskaitas, perkeliamos į 710–719 sąskaitas.

(59) Vieneto kainos apskaičiavimo metodika pakeista, t. y. pakeista „kitų išlaidų“ paskirstymo, kai papildomos išlaidos paskirstomos proporcingai anksčiau paskirstytoms tiesioginėms ir netiesioginėms išlaidoms, tvarka ([42]). Vieneto kainą Lenkijos pašte apskaičiuoja bendrovės apskaitos centras.

PP apskaitos modelis

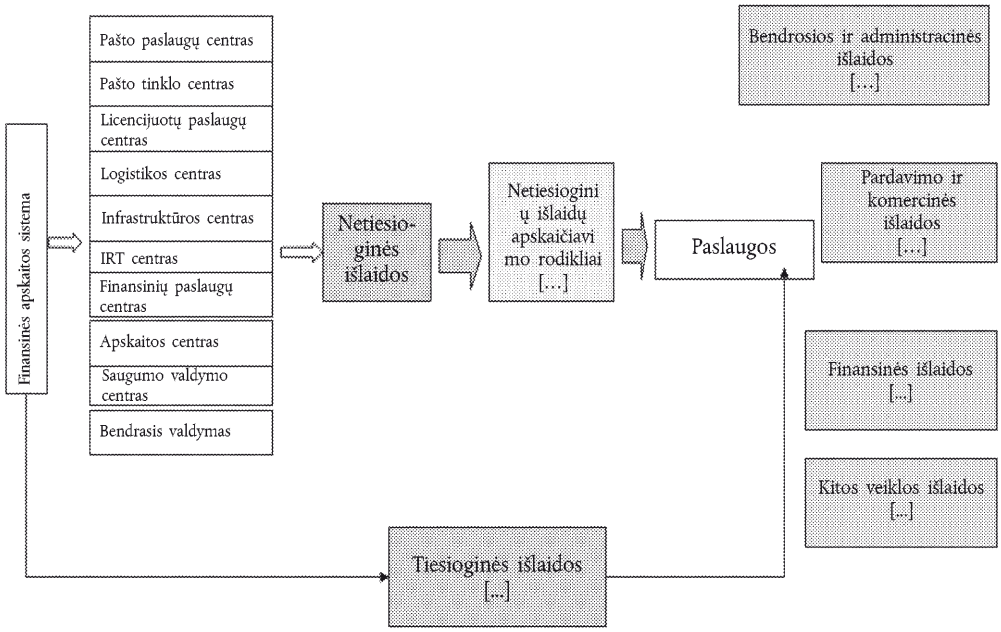

IV.2.2. *Pajamų paskirstymo sistema*

(60) Pajamos iš pardavimo gaunamos iš pašto, finansinės ir kitokios PP vykdomos veiklos ([43]). Finansinės pajamos apima daugiausia dividendus arba gautas palūkanas (pvz., už indėlius, už prekes). Kitos veiklos pajamos, kurias daugiausia sudaro pajamos, gautos disponuojant nefinansiniu ilgalaikiu turtu, žalos kompensacijos, laiku neįvykdytų įsipareigojimų nurašymas, nepanaudotų atsargų panaikinimas ir pajamos iš socialinės gerovės veiklos.

(61) Pajamos iš pardavimo paprastai gali būti tiesiogiai paskirstomos paslaugoms. Finansinės pajamos ir kitos veiklos pajamos, kurias galima tiesiogiai paskirstyti tam tikrai paslaugų grupei, paskirstytos taip:

— finansinės pajamos iš valiutų kursų skirtumų: iš jų […] yra teigiamas valiutų kursų skirtumas, susidarantis dėl atsiskaitymų tarp administracijų už pašto medžiagą užsienio valiuta, priskirtas pašto paslaugų (universaliųjų ir neuniversaliųjų) grupei, o kitos […] pajamos, tiesiogiai susijusios su valiutų pardavimu, priskirtos trečiajai grupei – „kitos“ ([44]).

— kitos veiklos pajamos iš subsidijų paslaugoms, kurios pagal įstatymus atleidžiamos nuo mokesčių: jos visos priskirtos universaliosioms paslaugoms, kurioms taikomas minėtas atleidimas nuo mokesčių.

([42]) 2007 m. pirmiausia paskirstomos „finansinės išlaidos“, tada apskaičiuojamos „pardavimo ir komercinių išlaidų“ ir „bendrųjų, administracinių ir plėtros išlaidų“ papildomos išlaidos. 2006 m. visų trijų rūšių „kitos išlaidos“ buvo paskirstytos kartu paskirstant bendrąsias papildomas išlaidas.

([43]) Pvz., prekybos prekių, įsigytų ketinant jas parduoti neperdirbtas tiek mažmeninėje, tiek didmeninėje srityje, pardavimas, siuntimo paslaugos, visuomeninio transporto paslaugų teisių pardavimas, reklama, transporto paslaugų ir kitų pagalbinių paslaugų pardavimas, kai pajėgumai viršija bendrovės poreikius, ir kt.

([44]) Prekių ir medžiagų pardavimas.

(62) Finansinės pajamos ir kitos veiklos pajamos, kurių nebuvo galima tiesiogiai priskirti paslaugoms, priskirtos paslaugų grupėms pagal proporciją, taikomą šioms paslaugų grupėms paskirstant finansines išlaidas ir kitas veiklos išlaidas.

IV.2.3. *Duomenys apie PP trijų paslaugų kategorijų išlaidas ir pajamas*

(63) PP 151 paslauga suskirstyta į 3 makrokategorijas: pašto paslaugos, finansinės paslaugos ir kita. Kiekviena kategorija turi atskirą sąskaitą. 2006 m. išlaidų ir pajamų paskirstymas PP 3 pagrindinėms paslaugų kategorijoms parodytas 1 priede.

IV.3. **Papildomas patikinimas dėl apskaitos sistemos tinkamumo**

(64) Pašto įstatyme ([45]) numatyta, kad nacionalinė reguliavimo institucija tinkamai užtikrina, kad PP tvarkytų apskaitą pagal Pašto įstatymo nuostatas ir 2003 m. gruodžio 23 d. įsakymą ir kad audito įmonė, atsakinga už universaliųjų paslaugų teikėjo sąskaitų patvirtinimą, taip pat būtinai patikrintų, ar sąskaitos atitinka minėtas atskiros apskaitos taisykles.

(65) Lenkijos teigimu, nacionalinė reguliavimo institucija (UKE), be kitų dalykų, tinkamai įvertino, kokiu mastu PP laikėsi reikalavimų, nustatytų Pašto įstatymo 52 straipsnyje ir finansų ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakyme. Šiame tyrime visada būdavo konstatuojama, kad i) apskaičiuojama kiekvienos paslaugos, priskiriamos rezervuotųjų paslaugų sričiai, vieneto kaina ir ii) išlaidų apskaičiavimo tvarka atskirai apėmė nerezervuotąsias universaliąsias pašto paslaugas ir paslaugas, kurios nepriklauso universaliosioms pašto paslaugoms, o tai reiškia, kad PP tvarkė savo apskaitos dokumentus ir išlaidų ataskaitas pagal Pašto įstatymo 52 straipsnio 1 dalį. Be to, auditoriai kasmet gaudavo pagrįstą patikinimą, kad PP paskirstydavo išlaidas paslaugoms tiesiogiai ir netiesiogiai, o paskirstymas būdavo atliekamas pagal finansų ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymą dėl išlaidų, kurias patiria universaliąsias pašto paslaugas teikiantis veiklos vykdytojas, paskirstymo.

(66) Po metinio patikrinimo, kurį atliko nacionalinė reguliavimo institucija, ataskaitoje pateiktas rekomendacijų rinkinys. Lenkijos teigimu, pastaraisiais metais patvirtintos procedūros ir gairės, kuriomis siekiama pagerinti naudojamų paskirstymo rodiklių kokybę ar taikymą; pvz., PP patvirtinta tiesioginės išlaidų kontrolės procedūra, kuria numatytos tokios užduotys: a) pakartotinis vertinimas, ar tam tikrų rūšių tiesioginės išlaidos gali būti patiriamos teikiant konkrečią paslaugą; b) tiesioginių išlaidų paskirstymo paslaugoms, pvz., rezervuotosioms ir nerezervuotosioms paslaugoms, verslo paslaugoms ir prioritetinėms paslaugoms, teisingumo patikrinimas; c) stebėjimas, ar vienodai registruojamos tiesioginės paslaugų išlaidos kiekviename regioniniame apskaitos centro filiale, ir d) periodiška pridėtinių išlaidų peržiūra siekiant nustatyti bet kokias išlaidas, nesusijusias su pašto paslaugų teikimu.

IV.4. **USO kompensavimo suma**

(67) Pagal pašto įstatymo 52a straipsnio 1 dalį ([46]) PP turi teisę gauti kompensaciją už nuostolius, patiriamus teikiant universaliąsias paslaugas, bet ta suma negali viršyti skirtumo tarp universaliųjų pašto paslaugų išlaidų ir pajamų, kurios gaunamos iš tų paslaugų (žr. 52a straipsnio 2 dalį ([47])).

(68) Pagal 52a straipsnio 4 dalį „subsidija už metus, per kuriuos patirtas nuostolis, teikiama iki kiekvienų metų, einančių po metų, su kuriais subsidija susijusi, gruodžio 31 d. pagal UKE pirmininko iki tų metų, einančių po metų, su kuriais subsidija susijusi, lapkričio 30 d. ministrui, kurio kompetencijai priklauso paštas ir telekomunikacijos, pateiktą: 1) auditoriaus patikrintos viešojo veiklos vykdytojo finansinės ataskaitos, minimos 52 straipsnio 6 dalyje, kopiją; 2) informaciją, kad laikomasi sąlygų, nustatytų teisės akte, pagal kurį patikėta teikti universaliąsias paslaugas; 3) informaciją apie patvirtintus reikalavimus tvarkyti apskaitos dokumentus ir išlaidų apskaitą, kaip nurodyta 52 straipsnio 1 ir 2 dalyse; 5) 33a straipsnio nuostatos atitinkamai taikomos subsidijai, kaip nurodyta 1 dalyje.“

(69) Lenkijos valdžios institucijos nurodė, kad 1998–2008 m. teikiant universaliąsias pašto paslaugas nepatirta nuostolių. Taigi tą laikotarpį nebuvo valstybės teikiamos kompensacijos.

(70) Išsamesnis 2006 m. rezultatų paskirstymas pagal pašto paslaugas pateikiamas 2 priede.

([45]) Žr. 52 straipsnį (4, 5 ir 6 dalys).

([46]) Viešasis veiklos vykdytojas, įpareigotas teikti universaliąsias pašto paslaugas, iš valstybės biudžeto gauna subsidiją už teikiamas universaliąsias pašto paslaugas, jei jos yra nuostolingos.

([47]) Subsidijos suma nustatyta teisės akte – Biudžeto įstatyme atsižvelgiant į principą, kad bendra subsidijos suma negali viršyti skirtumo tarp universaliųjų pašto paslaugų teikimo išlaidų ir pajamų, gaunamų iš tų paslaugų.

(71) Remiantis 2009–2011 m. prognozuojamais skaičiais, universaliųjų pašto paslaugų srityje tikimasi grynojo perviršio. Taigi per visą schemos laikotarpį, t. y. 2006–2011 m., PP turbūt negaus jokios kompensacijos už tai, kad vykdo įsipareigojimus teikti universaliąsias pašto paslaugas (daugiau išsamios informacijos apie patirtas išlaidas ir gautas pajamas ir numatytas išlaidas ir pajamas universaliųjų pašto paslaugų srityje žr. 3 priedą).

1 lentelė

(mln. PLN)

Universaliosios pašto paslaugos	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*
Pajamos (A)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Išlaidos (B)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Perviršis universaliųjų pašto paslaugų srityje (A)-(B) (*)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

(*) Po visiško rezultatų paskirstymo (įskaitant finansinius rezultatus ir kitus veiklos rezultatus), išskyrus nepaprastąjį rezultatą.

IV.5. **Išvada**

(72) Lenkija universaliųjų pašto paslaugų išlaidas ir pajamas skaičiais įvertino remdamasi pirmiau nurodyta apskaitos atskyrimo ir paskirstymo metodika.

(73) Lenkija nurodė, kad atsižvelgiant į i) Lenkijos pateiktą informaciją apie išlaidų apskaitos metodiką ir susijusias procedūras, ii) pateiktus duomenis, iii) esamą teisinę nuostatą dėl kompensacijos ir iv) tai, kad pagrįstas pelnas neįtrauktas skaičiuojant kompensacijos sumą, pagal schemą PP negali būti išmokama per didelė kompensacija už įsipareigojimo teikti viešąsias paslaugas vykdymą.

V. **VERTINIMAS**

V.1. **Priemonės laikymas valstybės pagalba**

(74) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, „išskyrus tuos atvejus, kai Sutartys nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.

V.1.1. *Valstybės išteklių buvimas*

(75) Kad būtų laikomas valstybės pagalba, pranašumas turi būti priskirtinas valstybei ir suteikiamas tiesiogiai arba netiesiogiai iš valstybės išteklių.

(76) Šiuo atveju kompensacija PP už jos vykdomus įsipareigojimus teikti universaliąsias pašto paslaugas, bus sumokėta iš valstybės biudžeto. Teisinis tokios kompensacijos suteikimo pagrindas yra konkretūs teisės aktai, kaip antai 1997 m. liepos 30 d. Komunalinių paslaugų valstybės įmonės PP įstatymas, Pašto įstatymas, infrastruktūros ministro 2004 m. sausio 9 d. įsakymas dėl universaliųjų pašto paslaugų teikimo sąlygų, finansų ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymas.

(77) Todėl dvi pirma minėtos kartu taikomos sąlygos šiuo atveju įvykdytos.

V.1.2. *Atrankumas*

(78) Be to, SESV 107 straipsnio 1 dalyje draudžiama pagalba, kuria palaikomos tam tikros įmonės arba tam tikrų prekių gamyba, t. y. atrankioji pagalba.

(79) Kompensacija bus suteikta išskirtinai PP, taigi ji yra atrankioji.

V.1.3. *Pranašumas*

(80) Kad būtų laikoma valstybės pagalba, priemonė gavėjams turi suteikti pranašumą.

(81) Iš Europos Bendrijų Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad kompensacija už viešąją paslaugą nėra laikoma valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, jei atitinka tam tikras sąlygas ([48]). Tačiau jei kompensacija už viešąją paslaugą neatitinka šių sąlygų ir jei tenkinami bendrieji SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo kriterijai, tokia kompensacija laikoma valstybės pagalba.

(82) Sprendime *Altmark* Teisingumo Teismas nustatė sąlygas, kuriomis kompensacija už viešąją paslaugą nėra laikoma valstybės pagalba:

— „<…> Pirma, įmonė gavėja privalo faktiškai būti įpareigota vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus, o šie įpareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti <…>.

— <…> Antra, kriterijai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, turi būti nustatyti iš anksto objektyviu ir skaidriu būdu <…>.

— <…> Trečia, kompensacija negali viršyti to, kas būtina, siekiant padengti visas ar dalį išlaidų, kurios patiriamos vykdant viešosios paslaugos įpareigojimus, atsižvelgiant į gautas atitinkamas įplaukas ir protingą pelną <…>.

([48]) 2003 m. liepos 24 d. sprendimas *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft Altmark*, C-280/00, Rink. I-7747, ir 2003 m. lapkričio 27 d. sprendimas *Enirisorse prieš Ministero delle Finanze* sujungtose bylose C-34/01–C-38/01, Rink. I-14243.

— <…> Ketvirta, kai įmonė, vykdanti viešosios paslaugos įpareigojimus, kiekvienu konkrečiu atveju nėra pasirinkta vadovaujantis viešųjų pirkimų procedūra, kuri leistų pasirinkti paraišką pateikusią organizaciją, galinčią teikti šias paslaugas mažiausiomis visuomenei išlaidomis, reikalingos kompensacijos dydis turi būti nustatytas remiantis išlaidų analize, kurių tipinė įmonė, gerai valdoma ir turinti pakankamai transporto priemonių, kad galėtų atitikti būtinus viešosios paslaugos reikalavimus, būtų patyrusi vykdydama šias pareigas, atsižvelgiant į atitinkamas gaunamas įplaukas ir protingą pelną, susijusį su šių įsipareigojimų vykdymu."

(83) Kai tenkinami šie keturi kartu taikomi kriterijai, kompensacija už viešąją paslaugą nėra valstybės pagalba, nes nesuteikiamas ekonominis pranašumas ir netaikomi SESV 107 straipsnio 1 dalis ir 108 straipsnis. Jei valstybės narės nesilaiko tų kriterijų ir jei tenkinami bendrieji SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo kriterijai, kompensacija už viešąją paslaugą yra valstybės pagalba, apie kurią reikia pranešti pagal SESV 108 straipsnio 3 straipsnį.

(84) Šiuo atveju Komisija mano, kad ketvirtas kriterijus netenkinamas.

(85) Pirma, teikti viešąsias paslaugas teisė nebuvo suteikta vadovaujantis atvira viešųjų pirkimų procedūra.

(86) Antra, Lenkijos valdžios institucijos nepateikė argumentų, kad PP kompensacija teikiama pagal tipinės įmonės tame sektoriuje išlaidas, o Komisija savo ruožtu negali konstatuoti, kad PP išlaidos yra tipinės gerai valdomos įmonės išlaidos. Be to, numatytos subsidijos yra susijusios su patiriamais nuostoliais. Taigi, galima sakyti, jog turėtų būti laikoma, kad aptariama atrankiąja priemone PP suteikiamas pranašumas, kuris pagal SESV sutarties 107 straipsnio 1 dalį gali būti laikomas ekonominiu pranašumu.

V.1.4. *Neigiama įtaka prekybai ir konkurencijos iškraipymas*

(87) SESV 107 straipsnio 1 dalyje taip pat draudžiama pagalba, kuri daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti.

(88) Vertindama šias dvi sąlygas Komisija neprivalo nustatyti, kad pagalba turėjo realią įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir kad ji iš tikrųjų iškraipė konkurenciją, o tik turi išsiaiškinti, ar ši pagalba gali daryti poveikį tokiai prekybai ir iškraipyti konkurenciją ([49]). Jei valstybės narės suteikta pagalba sustiprina vienos įmonės padėtį, palyginti su kitų įmonių konkurenčių padėtimi Europos Sąjungos vidaus prekyboje, turi būti laikoma, kad pastarosioms ta pagalba padarė įtaką.

(89) Nebūtina, kad pati PP dalyvautų Europos Sąjungos vidaus prekyboje. Kai valstybė narė suteikia įmonei pagalbą, gali būti palaikyta ar sustiprinta veikla nacionalinėje rinkoje, dėl to sumažėja įmonių, turinčių buveines kitose valstybėse narėse, galimybė patekti į tos valstybės narės rinką. Be to, įmonės, kuri iki tol nedalyvavo Europos Sąjungos vidaus prekyboje, sustiprinimas gali sudaryti jai sąlygas patekti į kitos valstybės narės rinką.

(90) Kalbant apie laiškų segmentą, nepatenkantį į rezervuotųjų paslaugų sritį, licencijas tokioms paslaugoms teikti turi trys bendrovės. Tai – PP, *Dystrybucja Polska Sp. z o.o* ir *Indesys Dominik Steinhaus*. Lenkijos valdžios institucijų teigimu, dabartinė *Poczta Polska* padėtis šiame segmente tebėra stipri, nes vieno iš konkurentų (*Dystrybucja Polska Sp. z o.o.*) pagrindinė veikla yra spausdintos reklamos platinimas, o kitas konkurentas veikia tik Mazovijos regione.

(91) Lenkijos siuntų ir pasiuntinių paslaugų segmentas yra labai konkurencingas. PP užimama siuntų segmento rinkos dalis yra […], pasiuntinių paslaugų segmento rinkos dalis – […] ([50]). Šioje rinkoje veikiančios bendrovės – tai bendrovės, teikiančios labai kokybiškas paslaugas didele kaina (DHL, TNT, UPS), arba bendrovės, teikiančios pagrindines paslaugas (pvz., *General logistic systems, Opek, Schenker, X-Press Couriers, Blyskawica*).

(92) PP dalis reklamos pristatymo segmente yra apie […], o neadresuotos spausdintos medžiagos segmente – apie […] ([51]). Nors PP rinkos dalis yra […], pastebima ryški konkurentų skaičiaus didėjimo tendencija.

(93) Dėl finansinių paslaugų, Komisija primena, kad bankininkystės sektorius konkurencijai atviras daugelį metų. Laipsniška liberalizacija padidino konkurenciją, kuri jau susidarė dėl laisvo kapitalo judėjimo, kaip nustatyta SESV.

(94) PP finansinė veikla apima produktų, kurie priklauso *Bank Pocztowy* (PKO BP banko patronuojamoji įmonė), pardavimą, pvz., paskolos, sąskaitos ir indėliai, išperkamosios nuomos paslaugos (per PP patronuojamąją įmonę *Post MEDIA Serwis*), įvairios finansinės paslaugos, įskaitant pinigų pervedimą į banko sąskaitas, grynųjų pinigų pristatymą adresatui į namus pagal pašto perlaidos nurodymą, radijo ir televizijos licencijos mokesčių surinkimą, įvairių bankų ir banko čekių apdorojimą, kreditus grynaisiais pinigais. PP taip pat veikia draudimo rinkoje ir platina įmonių, susietų kapitalo ryšiais su *Poczta Polska*, t. y. PAUF, *OFE Pocztylion* ir *TUW Pocztowe*, draudimo ir finansų produktus. PP taip pat valdo pensijų fondą, kurio pavadinimas *Pocztylion -Arka PTE S.A.*

([49]) Žr., pvz., 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-372/97, Rink. 3679, 44 punktą.

([50]) 2006 m. duomenys.

([51]) 2006 m. duomenys.

(95) Kadangi PP platina patronuojamųjų įmonių ar susijusių bendrovių draudimo ir finansų produktus, ji konkuruoja su kitais bankais, draudimo bendrovėmis ir brokeriais. Be to, per pastaruosius metus PP gerokai išplėtė klientams teikiamų savo mokėjimo paslaugų asortimentą, tradicines pašto priemones papildė įvairiomis priemonėmis, kurios anksčiau buvo tik bankų veiklos sritis (debeto ir kredito kortelės, kredito pervedimai, sąskaitų už komunalines paslaugas nuolatinis apmokėjimas). Šie pakeitimai padidino bankų siūlomų finansinių paslaugų pakeičiamumą PP siūlomomis finansinėmis paslaugomis.

(96) Lenkijoje tiesiogiai per filialus ar atstovybes arba netiesiogiai kontroliuodamos Lenkijoje įsisteigusius bankus ir finansines institucijas veikia įvairių valstybių narių finansinės institucijos.

(97) Galiausiai pašto ir finansinių paslaugų sektoriuje vyksta konkurencija tarp įvairių valstybių narių bendrovių. Kompensacija už viešąją paslaugą, kuri galėtų būti teikiama PP, sustiprintų PP padėtį, palyginti su Lenkijoje ar kitose valstybėse narėse įsteigtomis pašto ir finansų įstaigomis, taigi dėl to gali tapti sunkiau patekti į Lenkijos rinką. Todėl priemonė gali iškraipyti konkurenciją ir daryti neigiamą poveikį valstybių narių prekybai.

V.1.5. *Išvada*

(98) Bet kokia kompensacija, suteikta PP pagal dabar taikomą schemą, būtų laikoma valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

V.2. **Pagalbos derėjimo vertinimas**

(99) Kaip minėta I skirsnyje, 2007 m. sausio 9 d. priėmus sprendimą, procedūra pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį toliau taikoma nuo 2006 m. sausio 1 d.

(100) 2005 m. Bendrijos bendrųjų nuostatų dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma ([52]) (toliau – Bendrosios nuostatos) 25 punkte nurodyta, kad „šios bendrosios nuostatos bus taikomos šešerius metus po jų paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje“. Bendrųjų gairių 26 punkte sakoma, kad „šias bendrąsias nuostatas Komisija taikys visiems pagalbos projektams, apie kuriuos jai bus pranešama, ir priims sprendimą dėl planų po bendrųjų nuostatų paskelbimo Oficialiajame leidinyje, net jei apie tuos planus buvo pranešta iki bendrųjų nuostatų paskelbimo“.

(101) Apie šią pagalbą Lenkijos valdžios institucijos pranešė pagal laikinojo mechanizmo procedūrą (žr. 2005 m. birželio 25 d. sprendimo pradėti procedūrą 88 straipsnio 2 dalį). Taigi, taikomos teisinės nuostatos schemos derėjimui 2006–2011 m. laikotarpiu vertinti yra Bendrijos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma.

(102) Komisija mano, kad „dabartiniame vidaus rinkos kūrimo etape kompensacija už viešąją paslaugą, kuri yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, gali būtų pripažinta neprieštaraujančia SESV sutarties 106 straipsnio 2 daliai, jei ji yra būtina visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimui, o prekybos plėtojimui nedaro tokio poveikio, kuris prieštarautų Bendrijos interesams“.

(103) Siekdama tokios pusiausvyros Komisija, vertindama šios pagalbos derėjimą, taiko Bendrąsias nuostatas. Pagal Bendrąsias nuostatas trys pagrindiniai derėjimo kriterijai yra tai, kad i) paslauga tikrai yra viešoji paslauga (t. y. paslaugos priskyrimas visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms nėra akivaizdi klaida), kad ii) įmonei teikti paslaugas patikima oficialiu aktu, kuriame yra minėtų Bendrųjų nuostatų 2.3 dalyje nustatyti elementai, ir kad iii) įmonei už viešųjų paslaugų teikimą nemokama per didelė kompensacija (atsižvelgiant į pagrįstą pelną).

V.2.1. *Tikrosios visuotinės ekonominės svarbos paslaugos*

(104) Kaip nurodyta Bendrosiose nuostatose, valstybės narės turi didelę veiksmų laisvę nustatyti, kurias paslaugas priskirti visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms. Todėl Komisijos uždavinys yra užtikrinti, kad, apibrėžiant visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, ši veiksmų laisvė būtų taikoma nedarant akivaizdžių klaidų.

(105) PP patikėtas įpareigojimas teikti viešąsias paslaugas yra įpareigojimas teikti universaliąsias pašto paslaugas pagal Pašto direktyvą (žr. II.2 skirsnį). Universaliųjų pašto paslaugų teikimas visoje Lenkijos teritorijoje siekiant Lenkijos gyventojams teikti vienodas pagrindines paslaugas vienoda kaina – klasikinis visuotinės ekonominės svarbos paslaugų atvejis.

(106) Taigi, PP patikėtos universaliosios pašto paslaugos, kaip apibrėžta SESV 106 straipsnyje, yra visuotinės ekonominės svarbos paslaugos.

V.2.2. *Būtinybė parengti įsipareigojimus teikti viešąsias paslaugas apibrėžiančią priemonę ir kompensacijos apskaičiavimo metodus (patikėjimas)*

(107) Kaip nurodyta Bendrosiose nuostatose, visuotinės ekonominės svarbos paslaugų sąvoka, kaip apibrėžta EB sutarties 86 straipsnyje, reiškia, kad valstybė atitinkamoms įmonėms patikėjo specialius uždavinius. Vienu ar keliais oficialiais aktais tam tikra įmonė įpareigojama teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas.

([52]) OL C 297, 2005 11 29.

(108) Šiuo atveju 2003 m. liepos 12 d. Pašto įstatymas ir infrastruktūros ministro 2004 m. sausio 9 d. įsakymas dėl universaliųjų pašto paslaugų teikimo sąlygų yra teisės aktai, kuriuose apibrėžiamos ir PP patikimos visuotinės ekonominės svarbos paslaugos – universaliosios pašto paslaugos (žr. II.2, II.3 ir IV.4 skirsnius).

(109) Pagal minėtų Bendrųjų nuostatų 2.3 dalį tuose aktuose visų pirma turi būti nustatyta:

— tikslus įpareigojimo teikti viešąją paslaugą pobūdis (įpareigojimas teikti universaliąsias pašto paslaugas) (Pašto įstatymo 3 straipsnio 25 dalis),

— susijusi įmonė (PP) ir susijusi teritorija (visa šalies teritorija) (Pašto įstatymo 3 straipsnio 25 dalis),

— PP suteiktų išskirtinių teisių pobūdis (Pašto įstatymo 46 straipsnio 2 dalis).

(110) Nors Pašto įstatymo 52 ir 52a straipsniuose ir finansų ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakyme jau nustatyti keli kompensavimo principai ([53]), jų nepakanka, kad būtų manoma, jog Bendrųjų nuostatų 12 punkto d ir e papunkčių visiškai laikomasi.

(111) Šiuo metu pagal Įsakymo 2.2 dalį rezultatai, kurie turi būti priskirti paslaugoms, priskiriami tik „parduotų produktų, prekių ir medžiagų išlaidoms“, „pardavimo išlaidoms“, „bendrosioms ir administracinėms išlaidoms“ ir „palūkanoms iš įsipareigojimų pašto paslaugoms finansuoti, įskaitant užsienio valiutų keitimo kursų skirtumus“. Todėl Komisija mano, kad nacionaliniuose teisės aktuose nurodyti ne visi kriterijai, taikytini skaičiuojant kompensaciją. Dėl to, kad nacionaliniuose teisės aktuose tam tikros išlaidos ir pajamos ([54]) visiškai neįtrauktos į punktų, paskirstytinų paslaugoms, sąrašą, nenumatyta ir vėlesnė jų kontrolė bei peržiūra (žr. V.2.3.3 skirsnį).

(112) 52a straipsnio 4 dalyje nustatomi tam tikri reikalavimai, taikomi UKE tvirtinant subsidiją, kuria kompensuojama pašto bendrovei už įpareigojimo teikti universaliąsias pašto paslaugas vykdymą, t. y. prieš tai turi būti pateikta: 1) auditoriaus patikrinta viešojo veiklos vykdytojo finansinė ataskaita; 2) informacija apie tai, kad įvykdytos patikėjimo sąlygos, ir 3) informacija, susijusi su patvirtintais reikalavimais tvarkyti apskaitos dokumentus ir išlaidų apskaitą, kaip nurodyta 52 straipsnio 1 ir 2 dalyse. Dėl tų pačių jau paaiškintų priežasčių ir atsižvelgdama į tai, kad 52 straipsnio 2 dalyje daroma tiesioginė nuoroda į Įsakymą ir tik jame nustatyta, kaip tam tikros išlaidos paskirstomos pagal paslaugas, Komisija mano, kad susijusiame (-iuose) teisės akte (-uose) atsižvelgiama ne į visus skaičiuojant kompensaciją svarbius kriterijus. Taigi, jei atsižvelgta ne į visus skaičiuojant kompensaciją svarbius kriterijus, reikalavimas tam tikruose nacionaliniuose aktuose nurodyti tvarką, kaip išvengti kompensacijos permokos, turėtų būti laikomas nevisiškai įvykdytu. Ribota kasmet atliekamų metinių patikrinimų aprėptis patvirtintina šią prielaidą (daugiau paaiškinta V.2.3.5 skirsnyje). Taip pat neatrodo, kad Komisijos išnagrinėtose nuostatose būtų nustatyta tvarka, kaip grąžinti galimą kompensacijos permoką.

(113) Todėl Komisija mano, kad i) reikalavimai dėl kompensacijos apskaičiavimo, kontrolės ir peržiūros kriterijų (Bendrųjų nuostatų 12 punkto d papunktis) ir ii) reikalavimas tam tikruose nacionaliniuose aktuose nurodyti tvarką, kaip išvengti kompensacijos permokos (Bendrųjų nuostatų 12 punktas e papunktis) nacionaliniuose teisės aktuose ne visiškai įvykdyti. Be to, dėl jau paaiškintų priežasčių Komisija mano, kad derėtų atitinkamame nacionaliniame akte aiškiai nurodyti metinio patikrinimo tikslą, būtent užtikrinti, kad nebūtų kompensacijos permokos.

(114) Apibendrinant galima pasakyti, kad patikėjime nėra visų elementų, kurių reikalaujama pagal Bendrąsias nuostatas dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma, konkrečiai nurodytų jų 12 punkto d ir e papunkčiuose. Taigi, antrasis kriterijus gali būti laikomas įvykdytu tik iš dalies ir todėl, siekiant įvertinti, ar yra būtina teikti PP kompensaciją pagal nagrinėjamą priemonę ir siekiant užtikrinti tos kompensacijos derėjimą, turi būti patvirtintos atitinkamos priemonės, pagal kurias būtų įtrauktos išlaidos ir pajamos, nurodytos 128 punkto i papunktyje.

(115) Schemos įgyvendinimo analizėje, pateiktoje V.2.3 skirsnyje, bus aiškiau nurodytos praktinės neišsamaus kriterijų ir kompensacijos permokos išvengimo tvarkos apibrėžimo pasekmės.

V.2.3. *Kompensacijos permokos nebuvimas*

(116) Pagal Bendrųjų nuostatų 14 punktą „[…] kompensacijos suma negali viršyti sumos, kurios reikia padengti išlaidoms, susidariusioms vykdant viešosios paslaugos įsipareigojimus, atsižvelgiant į atitinkamas pajamas ir pagrįstą pelną, gautus vykdant šiuos įsipareigojimus“. Taip pat nurodoma, kad „[…] sąnaudos, į kurias turi būti atsižvelgiama, yra visos sąnaudos, susidariusios teikiant visuotinės ekonominės svarbos paslaugas. […] Jei įmonė

([53]) Pvz., bendra kompensacijos suma negali viršyti universaliųjų pašto paslaugų teikimo išlaidų ir pajamų, kurios gaunamos iš tų paslaugų, skirtumo. Žr. papildomus paaiškinimus šio sprendimo II.2, II.3, IV.4 ir V.3.3 skirsniuose.

([54]) Pagal tą pačią terminologiją, vartojamą pelno ir nuostolio ataskaitoje, būsimi rezultatai Įsakyme nepaminėti: pvz., „grynosios pajamos iš produktų, prekių ir medžiagų pardavimo“, „kitos pajamos iš veiklos“, „kitos veiklos išlaidos“, „finansinės pajamos“, „finansinės išlaidos“ ir „nepaprastieji rezultatai“ (tai atitinka pelno ir nuostolio ataskaitos A, G, H, J, K ir M punktus).

užsiima veikla, nesusijusia su visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimu, gali būti atsižvelgta tik į su visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimu susijusias sąnaudas […]".

(117) PP veikla nėra tik visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimas (žr. I.1 skirsnį).

(118) Siekiant patvirtinti, kad šis kriterijus įvykdytas, šiuo atveju būtina skaičiais įvertinti įsipareigojimą teikti viešąsias paslaugas (universaliąsias pašto paslaugas), nustatytą PP pagal patikėjimo aktus, o tada palyginti juos su pranašumu, kurį PP suteikia valstybė.

(119) Lenkijos Pašto įstatymo 52a straipsnyje jau aiškiai teigiama, kad kompensacijos permoka yra draudžiama: „1. Viešasis veiklos vykdytojas, įpareigotas teikti universaliąsias pašto paslaugas, iš valstybės biudžeto gauna subsidiją teikiamoms universaliosioms pašto paslaugoms, jei jos yra nuostolingos. 2. Subsidijos suma nustatoma teisės akte – Biudžeto įstatyme atsižvelgiant į principą, kad bendra subsidijos suma negali viršyti skirtumo tarp universaliųjų pašto paslaugų teikimo išlaidų ir pajamų, kurios gaunamos iš tų paslaugų […]."

V.2.3.1. Faktiškai gauti rezultatai

(120) Komisija nustatė, kad tam tikrų kategorijų pajamų ir išlaidų sumos, nurodytos analitinėje apskaitoje, taip pat įtrauktos į finansines ataskaitas. Dėl to, kad analitinė apskaita atliekama finansinėje apskaitoje ([55]) ir kasmet atliekamas nepriklausomas jos auditas (per jį esminių pastabų nepateikta), Komisija neturi priežasčių abejoti, ar nurodytos vidaus pajamos ir išlaidos tikrai buvo gautos ir patirtos.

V.2.3.2. Tinkamas sąskaitų atskyrimas grynojo universaliųjų pašto paslaugų rezultato apskaičiavimo tikslais

(121) Kadangi PP ne tik yra visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikėja, bet teikia ir kitas komercines paslaugas, pagal Direktyvos 97/67/EB 14 straipsnio 2 dalį įmonei nustatomas įpareigojimas vidaus apskaitoje atskirti sąskaitas.

(122) Pagal Pašto įstatymo 52 straipsnio 1 dalį PP privalo apskaitą tvarkyti taip, kad būtų galima atskirai apskaičiuoti kiekvienos rezervuotosios paslaugos išlaidas ir nerezervuotųjų paslaugų bendras išlaidas, paslaugas suskirsčius į universaliąsias pašto paslaugas ir paslaugas, kurios nėra universaliosios pašto paslaugos.

(123) Komisija patikrino, kad vidaus apskaitos sistemoje aiškiai atskirtos universaliųjų (suskirstytos į rezervuotąsias ir nerezervuotąsias) ir neuniversaliųjų paslaugų sąskaitos. Lenkija pateikė įrodymų, kad yra toks atskyrimas, parodydama rezultatus pagal atskiras paslaugų sąskaitas ir bendrus rezultatus pagal paslaugų grupę.

(124) Kaip matyti iš Komisijai pateiktos informacijos ir nacionalinės reguliavimo institucijos atlikto metinio patikrinimo, pagal Pašto įstatymo 52 straipsnio 1 dalies reikalavimus PP rezultatai apskaičiuojami atskirai pagal kiekvieną rezervuotąją paslaugą ([56]) ir bendrai pagal kiekvieną iš šių grupių: i) nerezervuotąsias universaliąsias pašto paslaugas ir ii) kitas komercines paslaugas (išskyrus visuotinės ekonominės svarbos paslaugas).

(125) Visų pirma 2006 ir 2007 m. nacionalinės reguliavimo institucijos ataskaitose nurodyta, kad PP, kaip viešasis universaliųjų pašto paslaugų teikėjas, savo buhalteriją ir išlaidų apskaitą tvarkė taip, kad buvo įmanoma atskirti kiekvienos rezervuotosios paslaugos išlaidas ir bendras nerezervuotųjų paslaugų išlaidas, taip pat pagal Pašto įstatymo 52 straipsnio 1 dalies reikalavimus atskirti universaliąsias pašto paslaugas ir neuniversaliąsias pašto paslaugas.

(126) Remiantis Lenkijos pateikta informacija apie PP sąskaitų atskyrimą, atliekant išorės tyrimą gautais įrodymais, kad universaliųjų ir neuniversaliųjų paslaugų apskaita tinkamai atskirta, ir Komisijos atliktais patikrinimais, galima pagrįstai teigti, kad komercinės veiklos ir veiklos, atliekamos PP vykdant įsipareigojimą teikti viešąsias paslaugas, apskaitos atskyrimas yra tinkamas. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad PP tinkamai atskiria savo sąskaitas, todėl įmanoma apskaičiuoti kiekvienos rezervuotosios paslaugos išlaidas ir bendras nerezervuotųjų paslaugų, padalytų į universaliąsias pašto paslaugas ir neuniversaliąsias pašto paslaugas, kaip nurodyta Direktyvos 97/67/EB 14 straipsnio 2 dalyje, išlaidas.

V.2.3.3. Išsamus išlaidų ir pajamų paskirstymas pagal paslaugas

(127) Vykdydama tyrimą Komisiją atliko pateiktų finansinių duomenų išsamumo testą, suderindama PP bendrus duomenis iš analitinės apskaitos su pelno ir nuostolio ataskaita.

([55]) Sudaryta pagal 1994 m. rugsėjo 29 d. Apskaitos aktą.

([56]) Išskyrus „kitus veiklos rezultatus", „nepaprastuosius rezultatus" ir tam tikrus „finansinius rezultatus", kurie paslaugų grupei priskirti tik Komisijai paprašius.

(128) Komisija nustatė, kad: i) tam tikrų kategorijų, pvz., „kiti veiklos rezultatai“ ([57]), „nepaprastieji rezultatai“ ir tam tikri „finansiniai rezultatai“, išlaidos ir pajamos nepriskirtos paslaugoms ir kad ii) finansų ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakyme išlaidų, kurios turėtų būti priskiriamos paslaugoms, rūšys apribojamos iki „parduotų produktų, prekių ir medžiagų išlaidų“, „pardavimo išlaidų“, „bendrųjų ir administracinių išlaidų“ ir „palūkanų iš įsipareigojimų pašto paslaugoms finansuoti, įskaitant užsienio valiutų keitimo kursų skirtumus“. Santykinė šių išlaidų ir pajamų, kurių paskirstymas pagal nacionalines nuostatas nenumatytas, svarba 2006 m. buvo 2,5 % ir 1,5 % atitinkamų bendrų jų sumų. Nors paslaugoms nepaskirstytos išlaidos ir pajamos pagal jų santykinę svarbą gali būti laikomos praeityje buvusios ribinės, ateityje jų svarba gali būti nemaža.

(129) Tačiau, kalbant apie praeitį, Lenkija pateikė naujos informacijos, pagal kurią toks „nepaskirstytas rezultatas“ buvo *ex post* priskirtas universaliosioms paslaugoms (rezervuotosioms ir nerezervuotosioms) ir neuniversaliosioms paslaugoms (padalytoms į pašto, finansines ir kitas paslaugas). Be to, Lenkija pateikė toms paslaugoms paskirstyti taikytos metodikos paaiškinimą. Visa tai rodo, kad PP šiems rezultatams paskirstyti taikė pagrįstą metodiką.

(130) Kitų kategorijų vidaus išlaidos ir pajamos ([58]) gali būti suderinamos su pelno ir nuostolio ataskaita.

(131) Todėl Komisija mano, kad būtina visas pajamas ir išlaidas, nurodytas 128 punkto i papunktyje, sistemingai paskirstyti pagal paslaugas laikantis visiško rezultatų paskirstymo principo ir Bendrosiose nuostatose nustatytų sąlygų.

V.2.3.4. Tinkamas išlaidų paskirstymo metodas ir tinkamas jo įgyvendinimas

(132) Kaip teigiama Pašto įstatymo 52 straipsnio 2 dalyje, „ministras, kurio kompetencijai priklauso viešųjų finansų reikalai, pasikonsultavęs su ministru, į kurio kompetencijos sritį patenka paštas ir telekomunikacijos, įsakymu nustato išlaidų paskirstymo metodą, pagrįstą principu, kad toks metodas turi leisti apskaičiuoti vieneto išlaidas atsižvelgiant į 1 skirsnį“.

(133) Vadovaudamasis minėta 52 straipsnio 2 dalimi 2003 m. gruodžio mėn. finansų ministras išleido įsakymą dėl universaliąsias paslaugas teikiančio veiklos vykdytojo išlaidų paskirstymo metodo, kuriuo įgyvendinama direktyvos 14 straipsnio 3 dalis.

(134) Nacionalinės reguliavimo institucijos pateiktos ataskaitos rodo, kad PP išlaidas tiesiogiai arba netiesiogiai priskyrė suteiktų paslaugų išlaidoms ir atliko tokį priskyrimą, kaip nustatyta finansų ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakyme dėl universaliųjų pašto paslaugų teikėjų išlaidų paskirstymo metodo. Nacionalinė reguliavimo institucija kasmet patvirtina, kad PP išlaidos priskirtos taip:

i) išlaidos, susijusios tik su viena paslauga ar pasaugų grupe, tiesiogiai priskiriamos šiaip paslaugai ar paslaugų grupei pagal apskaitos čekius;

ii) išlaidos, tiesiogiai susijusios su keliomis paslaugomis, priskiriamos kiekvienai paslaugai ar paslaugų grupei pagal vertės veiksnių, dėl kurių susidaro išlaidos, susijusios su tam tikra paslauga ar paslaugų grupe, analizę;

iii) tuo atveju, jei išlaidų priskirti tiesiogiai neįmanoma, išlaidos, susijusios su keliomis paslaugomis, priskiriamos kiekvienai paslaugai ar paslaugų grupei pagal jų ryšį su konkrečia išlaidų, tiesiogiai susijusių su šia paslauga ar paslaugų grupe;

iv) tuo atveju, kai neįmanoma išlaidų priskirti tiesiogiai arba netiesiogiai, kitos išlaidos priskiriamos kiekvienai paslaugai pagal bendrąjį rodiklį, apskaičiuotą kaip tiesiogiai ir netiesiogiai tam tikrai paslaugai ar paslaugų grupei priskirtų išlaidų ir bendrųjų išlaidų, priskirtų visoms paslaugos ar paslaugų grupėms, santykis.

(135) Nors 2006 m. tik […] išlaidų laikyta tiesioginėmis išlaidomis, Komisija neturėjo pagrindo abejoti dėl išlaidų padalijimo į tiesiogines ir netiesiogines teisingumo. Be to, nacionalinės reguliavimo institucijos ir auditorių atlikti patikrinimai leidžia daryti išvadą, kad „tiesioginių išlaidų kontrolė įgyvendinta ir yra veiksminga“.

(136) Dėl netiesioginių išlaidų (žr. IV.2.1. Išlaidų paskirstymo sistema), Komisija laikosi nuomonės, kad rodikliai, taikyti priskiriant įvairių pagrindinių kategorijų netiesiogines išlaidas (pvz., veiklos išlaidos, transporto išlaidos, tinklo priežiūros išlaidos ir kitos netiesioginės išlaidos) paslaugoms, nors ir riboto skaičiaus, vis tiek yra pagrįsti.

(137) Pavyzdžiui, atrodo pagrįsta, kad rodiklis, taikomas paskirstant „veiklos išlaidas“, yra „konkrečioms paslaugoms atlikti skirtas darbo laikas, išreikštas minutėmis“ ([59]), atsižvelgiant į tai, kad sunku tiksliai priskirti

([57]) Pvz., PP registruoja kitas veiklos išlaidas, susijusias su verslu, kaip antai nuostoliai atsisakius nefinansinio ilgalaikio turto, gamybos nutraukimo išlaidos, nemokamų paslaugų teikimas, sumokėtos baudos, nuobaudos ir žala, atsargos galimiems nuostoliams ir pagrįstai verslo operacijų rizikai, socialinės gerovės veiklos išlaidos. 2006 m. PP nurodė, kad apie 147 mln. PLN yra kitos veiklos išlaidos.

([58]) Žr. įvairius pateiktus bendrus rezultatus; pavadinimas „Lenkijos pašto paslaugų ir veiklos rezultatai“.

([59]) T. y. paskirstymo centruose, pašto tinklo centre ir pašto paslaugų centre.

paslaugų sąskaitoms įforminimo, rūšiavimo ir pristatymo veiklos, susijusios su įvairių paslaugų teikimu, išlaidas. Komisija žino, kad neseniai į PP apskaitos sistemą įtrauktas išsamesnis veiklos išlaidų paskirstymas, kartu padidintas priskyrimo rodiklių skaičius, ir tai turėtų padidinti vidaus apskaitos informacijos tikslumą.

(138) Rodiklis „pristatytų pašto siuntų svoris“ paskirstant „transporto išlaidas“ atrodo patikimas. Todėl transporto išlaidų paskirstymo paslaugoms tikslu Komisija sutinka su prielaida, kuri yra nustatyto rodiklio pagrindas, kad tokiu pat būdu kiekvienam paslaugos kilogramui reikia išlaidos elemento „transportas“.

(139) Siekiant, kad PP galėtų priskirti „kitas netiesiogines išlaidas“ paslaugoms, ji turi rinkti duomenis apie i) pristatomų pašto siuntų svorį, ii) pristatomų pašto siuntų dydį ir (arba) skaičių ir ii) darbo laiką, kurio reikia įvairioms operacijoms atlikti. Šie statistiniai duomenys renkami atitinkamai pagal „statistinių tyrimų rezultatus“ ([60]), „paslaugų vertės dydį“ ([61]) ir „darbo krūvio tyrimą“ ([62]). Kalbant apie darbo krūvio tyrimą, jis atliekamas kartą per metus per vieną mėnesį ir apima visus pašto skyrius, paskirstymo centrus ir pristatymo regionus. Atskirų paslaugų teikimo procesas skirstomas į labai išsamias operacijas, kurias atlieka PP darbuotojai, kurių standartinis darbo laikas apskaičiuojamas remiantis tokiu tyrimu. Komisija neturi priežasčių abejoti dėl duomenų rinkimo periodiškumo teisingumo.

(140) Galiausiai atrodo, kad „tinklo priežiūros išlaidų“ priskyrimas paslaugoms, kai apskaičiuojama i) tiesioginių išlaidų, ii) netiesioginių veiklos išlaidų ir iii) netiesioginių transporto išlaidų, jau priskirtų paslaugoms, suma, nors ir priimtinas, yra gerokai nutolęs nuo priežastinio ryšio, palyginti su jau minėtais išlaidų paskirstymais.

([60]) Remiantis statistiniu tyrimu, siekiant nustatyti pašto siuntos apytikrį svorį ar rūšį, apskaičiuojama: 1) vidutinė laiškų ir reklaminio pašto, siunčiamų šalies viduje ir į užsienį, masė (išeinančių), padalijus į rezervuotąsias ir nerezervuotąsias paslaugas; 2) vidutinė pašto siuntų, siunčiamų šalies viduje ir į užsienį, masė (išeinančių), padalijus į universaliąsias paslaugas ir sutartines paslaugas; 3) vidutinė laiškų ir siuntų, siunčiamų į užsienį, masė (ateinančių); 4) laiškų ir reklaminio pašto padalijimo į rezervuotąsias ir nerezervuotąsias paslaugas rodikliai; ir 5) oficialios pašto medžiagos (skirstoma į ekonominę ir pirmenybinę pašto medžiagą) rūšiavimo pagal turinį sistema.

([61]) Siekiant apskaičiuoti pristatytų siuntų skaičių pagal paslaugas ar paslaugų grupes.

([62]) Siekiant apskaičiuoti darbo laiką pagal operacijų rūšis.

(141) Dėl didžiosios dalies PP gautų pajamų pobūdžio jos gali būti tiesiogiai priskiriamos paslaugoms. Taigi, Komisija neabejoja dėl „pajamų iš pardavimo“ teisingo priskyrimo paslaugoms.

(142) Lenkijos valdžios institucijos Komisijos prašymu ([63]) turėjo pateikti jai visų rezultatų paskirstymą pagal paslaugų kategorijas (universaliosios paslaugos padalytos į rezervuotąsias ir nerezervuotąsias paslaugas, ir neuniversaliosios paslaugos, padalytos į pašto, finansines ir kitas) ir metodikos, taikytos jas priskiriant paslaugoms, paaiškinimą. Tai, kad reikalaujama informacija buvo pateikta, rodo, jog ši vidaus apskaitos informacija gali būti reikalaujamo išsamumo. Komisija metodikoje, taikytoje priskiriant „kitus veiklos rezultatus“ ([64]), „nepaprastąjį rezultatą“ ([65]) ir „finansinius rezultatus“ ([66]), nerado jokios akivaizdžios klaidos.

(143) Komisija taip pat pažymi, kad didelė dalis PP išlaidų paskirstytos paslaugoms proporcingai išlaidoms (apie […] visų išlaidų paskirstyta paslaugoms proporcingai anksčiau paskirstytoms išlaidoms, visų pirma išlaidoms, priskirtoms kategorijai „kitos išlaidos“, t. y. „bendrosioms, administracinėms ir plėtros išlaidoms“, „pardavimo išlaidoms“ ir „tam tikroms finansinėms išlaidoms“ ([67]). Taigi, turėtų būti stengiamasi sumažinti, kiek tai įmanoma, priklausomybę nuo proporcijos metodo, taikomo, kai PP taiko sąnaudų apskaitos metodą, kad būtų išlaikytas stipresnis ryšys tarp išlaidų ir paslaugų. Apibendrinant galima pasakyti, kad paskirstymo metodika yra priimtina, bet galėtų būti patobulinta, jei taikomais paskirstymo rodikliais būtų kuo labiau nustatytas ryšys tarp panaudotų išteklių išlaidų ir paslaugos, teikiamos naudojant tokius išteklius.

(144) Šiuo atžvilgiu PP Komisijai pranešė, kad reguliariai įtraukia išsamias nuostatas ir

([63]) Pradžioje pateiktoje medžiagoje tam tikri rezultatai (pvz., „ kiti veiklos rezultatai“, „finansiniai rezultatai“ ir „nepaprastieji rezultatai“) buvo nepaskirstyti paslaugoms. Komisijos prašymu Lenkijos valdžios institucijos pateikė bendrus duomenis, iš kurių matyti visų rezultatų suskirstymas į pagrindines paslaugų kategorijas.

([64]) „Kitos veiklos išlaidos“ proporcingai paskirstomos jau paskirstytoms paslaugų išlaidoms. „Kitos veiklos pajamos iš subsidijų paslaugoms, kurios pagal įstatymus atleistos nuo mokesčių“, visos priskirtos universaliųjų paslaugų grupei. Likusios „kitos veiklos pajamos“ paskirstytos proporcingai tam, kaip paskirstytos kitos veiklos išlaidos.

([65]) 2008 m. „nepaprastosios išlaidos“ (susijusios su pašto skyrių dėl stichinių nelaimių patirtais nuostoliais) ir „nepaprastosios pajamos“ (susijusios su draudimu, gautu po stichinių nelaimių) paskirstytos paslaugų grupei taip pat, kaip ir pašto tinklo išlaidos.

([66]) Finansinės pajamos (išskyrus pajamas, kurios gali būti tiesiogiai priskirtos paslaugų grupei) paslaugų grupėms paskirstytos pagal proporcijas, taikytas paskirstant finansines išlaidas.

([67]) Šios finansinės išlaidos yra palūkanos, valiutų keitimo kursų skirtumai ir transporto priemonių bei kito ilgalaikio turto nuoma.

procedūras ([68]), taip pat tobulesnius priskyrimo rodiklius, kurie geriau atspindi priežasties ir pasekmės ryšius tarp patiriamų išlaidų tipų ir jų priskyrimo paslaugoms, siekdama padidinti patikimumą vidaus apskaitos sistemos tikslumo požiūriu. Tuo pačiu tikslu PP siekia į savo valdymo apskaitą iki galo įdiegti veikla pagrįstą sąnaudų apskaitą, ir tai tikrai pagerintų išlaidų, patiriamų teikiant paslaugas, atsekamumą.

(145) Panašios konkrečios išlaidų padalijimo į tiesiogines ir netiesiogines taisyklės, taip pat padalijimo rodiklių apskaičiavimo taisyklės reguliariai atnaujinamos, pvz., 2007 m. įdiegta tiesioginių išlaidų kontrolės procedūra ([69]), kuria siekiama pradėti taikyti paprastesnes paprastų tiesioginių išlaidų ir bendrųjų tiesioginių išlaidų, įtrauktų į paslaugų sąskaitas, kontrolės taisykles ([70]). Be to, tai, kad netiesioginių išlaidų priskyrimo rodikliai nustatomi centriniu lygmeniu ([71]), turėtų padėti užtikrinti vienodesnį tų rodiklių taikymą visoje bendrovėje. Be to, nuo 2007 m. sausio 1 d. Lenkijos pašto organizaciniai padaliniai, kurie apskaičiuoja padalijimo rodiklius, įpareigoti pateikti rodiklius Apskaitos centrui. Šiuo atžvilgiu Komisija pripažįsta, kad PP kontrolės aplinka patobulinta, visų pirma patobulintos kontrolės procedūros, susijusios su tiesioginių ir netiesioginių išlaidų registravimu.

(146) Be to, nacionalinė reguliavimo institucija parengė rekomendacijas, kuriomis taip pat pašalinti kai kurie kiti trūkumai ([72]), nustatyti per metinį patikrinimą. Lenkijos valdžios institucijų teigimu, jau atsižvelgta arba bus netrukus atsižvelgta į nemažai rekomendacijų ([73]), pateiktų per 2005 ir 2006 m. patikrinimus. Komisija mano, jog svarbu, kad į visas rekomendacijas būtų nedelsiant atsižvelgta, kad vidaus apskaitos informacijos sistema būtų patikimesnė.

(147) Taigi, remdamasi Lenkijos pateikta informacija apie taikomą išlaidų paskirstymo metodą, Komisija laikosi nuomonės, kad Lenkijos paštas taiko paskirstymo rodiklius, leidžiančius nustatyti pagrįstą priežastinį ryšį tarp paslaugai priskirtų išlaidų ir išlaidų šaltinio. Be to, Komisija pripažįsta, kad PP dėjo pastangų i) stiprindama kontrolės aplinką, susijusią su informacijos valdymu, ir ii) tobulindama išlaidų paskirstymo metodiką, kuri yra kompensacijos apskaičiavimo ateityje pagrindas.

(148) Tačiau, kaip jau minėta V.2.3.3 skirsnyje, siekiant tinkamai apskaičiuoti grynąjį įsipareigojimo teikti universaliąsias pašto paslaugas vykdymo rezultatą, taip pat rezultatą neuniversaliųjų pašto paslaugų srityje, reikėtų užtikrinti, kad neliktų nepaskirstytų išlaidų ir pajamų ir kad visi rezultatai ([74]) (pajamos ir išlaidos) būtų tinkamai paskirstyti kiekvienai rezervuotąją ir nerezervuotajai paslaugai universaliųjų pašto paslaugų srityje ir neuniversaliosioms pašto paslaugoms.

V.2.3.5. Metinis nepriklausomas patikrinimas

(149) Pagal Pašto įstatymo 52 straipsnio 3 dalį veiklos vykdytojas, kuris teikia universaliąsias pašto paslaugas, kasmet iki kiekvienų metų kovo 31 d. UKE pirmininkui pateikia praėjusių metų atitikties reikalavimams, kurie nustatyti 1 dalyje, deklaraciją. Be to, UKE pirmininkas įpareigojamas patikrinti atitiktį reikalavimams, kurie nustatyti 52 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose.

([68]) Pvz., 2006 m. PP įtraukė bendrovės išlaidų taisykles, kuriose suvienodinamas ir aprašomas rodiklių struktūrizavimo metodas, taikomas apskaitant netiesiogines išlaidas, ir aprašomas išlaidų priskyrimo paslaugoms metodas. Bendrovės išlaidų taisyklės reguliariai atnaujinamos. Be to, pagal tiesioginių išlaidų kontrolės procedūrą, PP įdiegtą 2007 m., sistemingai atliekami tokie veiksmai: i) vertinama, ar tam tikros tiesioginės išlaidos gali susidaryti teikiant konkrečią paslaugą; ii) tikrinama, ar tiesioginės išlaidos teisingai paskirstytos paslaugoms; ir iii) stebima, ar kiekviename regioniniame apskaitos centro filiale vienodai registruojamos tiesioginės paslaugų išlaidos. Šiose gairėse taip pat pateikta procedūra, kurios reikėtų laikytis, jei nustatoma kokių nors pažeidimų.

([69]) Kai regioniniai filialai gauna pagrindinės sąskaitų knygos turto vertinimo balansą, susijusį su tiesioginėmis paslaugų išlaidomis, Centrinės apskaitos centro būstinės Išlaidų apskaičiavimo departamentas įvertina galimybę, kad nurodytų rūšių tiesioginės išlaidos, patirtos teikiant konkrečią paslaugą, yra tikros, patikrina tiesioginių išlaidų priskyrimo paslaugoms teisingumą ir patikrina, ar tiesioginių išlaidų registravimo būdas konkrečiuose regioniniuose filialuose nuosekliai taikomas. Jei kyla abejonių dėl išlaidų priskyrimo paslaugoms pagal rūšis, Išlaidų apskaičiavimo departamento darbuotojas paprašo, kad regioninis filialas pateiktų paaiškinimus. Regioninis padalinys įpareigojamas dar kartą patikrinti šaltinio dokumento, pagal kurį išlaidos įtrauktos į knygas ir patikrintas išlaidų klasifikacijos teisingumas, aprašymą. Jei patikrinimas parodo, kad išlaidos pripažintos teisingai, informuojamas Centrinės apskaitos centro būstinės Išlaidų apskaičiavimo departamentas. Jei tiesioginės išlaidos paslaugoms priskirtos neteisingai, įrašas ištaisomas ir Išlaidų apskaičiavimo departamentui pateikiama atitinkama informacija.

([70]) Žr. 2007 m. nacionalinės reguliavimo institucijos ataskaitą.

([71]) Nustato Apskaitos centro Išlaidų apskaičiavimo departamentas.

([72]) Pvz., vidaus kontrolės aplinkos trūkumai, kaip antai procedūrų, leidžiančių nuosekliai taikyti paskirstymo rodiklius arba kontroliuoti įrašomų duomenų kokybę, nebuvimas, per daug supaprastinti išlaidų paskirstymo metodai.

([73]) Pvz., 2006 m. PP pradėjo taikyti bendrovės išlaidų taisykles, kuriomis suvienodinamas ir aprašomas rodiklių struktūrizavimo metodas, taikomas apskaitant netiesiogines išlaidas, ir aprašomas išlaidų priskyrimo paslaugoms metodas. Bendrovės išlaidų taisyklės reguliariai atnaujinamos. Be to, pagal tiesioginių išlaidų kontrolės procedūrą, PP įdiegtą 2007 m., sistemingai atliekami tokie veiksmai: i) vertinama, ar tam tikros tiesioginės išlaidos gali susidaryti teikiant konkrečią paslaugą, ii) tikrinama, ar tiesioginės išlaidos teisingai paskirstytos paslaugoms, ir iii) stebima, ar vienodai registruojamos tiesioginės paslaugų išlaidos kiekviename regioniniame apskaitos centro filiale. Šiose gairėse taip pat pateikta procedūra, kurios reikėtų laikytis, jei nustatoma kokių nors pažeidimų.

([74]) Paslaugoms taip pat turėtų būti priskirti „kiti veiklos rezultatai“, „finansiniai rezultatai“ ir „nepaprastieji rezultatai“.

(150) „Lenkijos veiklos vykdytojas įpareigojamas UKE pirmininkui ne vėliau kaip kiekvienų metų liepos 31 d. pateikti auditoriaus patikrintą praėjusių metų finansinę ataskaitą, kurios aprėptis atitiktų 1994 m. rugsėjo 29 d. Apskaitos įstatymą (2002 m. oficialiojo leidinio Nr. 76, 694 punktas, ir 2003 m. Nr. 60, 535 punktas) ir 1 bei 2 punktus."

(151) Kaip jau nurodyta pirmiau, Komisija gavo išsamias kasmet nacionalinės reguliavimo institucijos kartu su nepriklausomu auditoriumi rengiamas reikalavimų atskirti sąskaitas ir paskirstyti išlaidas įvykdymo ataskaitas. Tose ataskaitose konstatuota, kad PP vidaus apskaita pagrįsta visuotinai pripažintais apskaitos principais, vadinasi, ji tinka skaičiais nustatant papildomas jai patikėtų universaliųjų pašto paslaugų išlaidas, taigi, yra laikomasi Pašto direktyvos 14 straipsnio 3 dalies.

(152) Atsižvelgiant į tai, kad analitinė apskaita tvarkoma bendrojoje apskaitoje, svarbu, kad ir ji būtų tikrinama. Kasmet atliekamas PP finansinių ataskaitų nepriklausomas auditas (žr. V.2.3.1 skirsnį). Be to, auditorius taip pat tikrina apskaitos įrašų atitiktį išsamiems Pašto įstatymo (t. y. 52 straipsnio) reikalavimams.

(153) Tačiau tai, kad UKE kartu su nepriklausoma audito bendrove pateiktose metinėse ataskaitose visada teigiama, jog nepriklausomo metinio patikrinimo aprėptis apribota iki vertinimo, „kokiu mastu viešasis veiklos vykdytojas įvykdė reikalavimus, nustatytus Pašto įstatymo 52 straipsnyje ir Įsakyme", ir tikrinamos tik tam tikrų rūšių išlaidos ([75]), rodo, kad tvarka, iki šiol taikoma siekiant išvengti kompensacijos permokos, yra nepakankama, jei neįtraukiamos V.2.3.3 skirsnyje nurodytos priemonės. Komisija mano, kad tokio patikrinimo aprėptis yra per siaura, kad būtų tinkamai įgyvendintas patikrinimo tikslas, t. y. užtikrinti, kad nebūtų kompensacijos permokos (žr. Bendrųjų nuostatų 20 straipsnį ir Pašto įstatymo 52a straipsnį ([76]).

(154) Todėl, kaip jau minėta V.2.2 skirsnyje, Komisija mano, kad reikia į metinių patikrinimų aprėptį įtraukti ir „kitas pajamas iš veiklos", „kitas veiklos išlaidas", „finansines pajamas", „finansines išlaidas" ir „nepaprastuosius rezultatus", taip pat „pajamas iš pardavimo".

(155) Apibendrindama Komisija laikosi nuomonės, kad sąskaitų patikrinimo aprėptis turi būti išplėsta siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į visų kategorijų išlaidas ir pajamas, svarbias apskaičiuojant kompensacijos sumą.

([75]) T. y. „parduotų produktų, prekių ir medžiagų išlaidos", „pardavimo išlaidos", „bendrosios ir administracinės išlaidos" ir „palūkanos iš įsipareigojimų pašto paslaugoms finansuoti, įskaitant užsienio valiutų keitimo kursų skirtumai" (žr. Įsakymo 2 straipsnio 2 dalį).

([76]) […] atsižvelgiant į principą, kad bendra kompensacijos suma negali viršyti skirtumo tarp universaliųjų pašto paslaugų teikimo išlaidų ir pajamų, kurios gaunamos iš tų paslaugų.

V.2.3.6. 2009–2011 m. kompensacijos permoka nenumatyta

(156) Remiantis bendrovės prognozėmis (žr. skaičius toliau), numatoma, kad ateinančiais schemos metais PP, vykdydama įsipareigojimą teikti viešąsias paslaugas, nepatirs grynųjų nuostolių (daugiau informacijos pateikta 3 priede). Taigi, pagal schemą 2009–2011 m. kompensacija nenumatyta.

2 lentelė

(tūkst. PLZ)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Pajamos iš įsipareigojimo teikti viešąsias paslaugas	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Įsipareigojimo teikti viešąsias paslaugas išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Grynasis perviršis (*)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
% marža (grynasis perviršis/ pajamos iš įsipareigojimo teikti viešąsias paslaugas)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

(*) Visiškai paskirsčius rezultatus (įskaitant finansinius rezultatus ir kitus veiklos rezultatus), išskyrus nepaprastuosius rezultatus.

(157) Kaip matyti iš pateiktų skaičių, PP grynasis perviršis universaliųjų pašto paslaugų srityje kasmet mažėja. Nepaisant tokios faktinės tendencijos, PP prognozuoja nuolatinį šio finansinio rezultato gerėjimą ateinančiais schemos metais. Priežastys, kuriomis paaiškinamas tendencijos pokytis, pagrįstos tuo, kad 2008 m. pabaigoje pradėta įgyvendinti išlaidų optimizavimo programa, kuri turėtų leisti sumažinti išlaidų, taigi, ir laipsniškai pagerinti PP finansinius rezultatus. Šioje programoje pagrindinis dėmesys skiriamas ne tik visuotinės ekonominės svarbos paslaugų sričiai, bet ir PP komercinės veiklos sričiai, nesusijusiai su visuotinės ekonominės svarbos paslaugomis, pvz., kai kurios paslaugos, teikiamos vykdant nuostolingą papildomą veiklą, ateityje nebus teikiamos. Be to, sukurtos tam tikros priemonės, kuriomis bus siekiama padidinti pajamas ir visuotinės ekonominės svarbos paslaugų srityje, ir kitose, su tuo nesusijusiose, srityse, pvz., nebūtino nekilnojamojo turto pardavimas, tam tikrų finansinių paslaugų modernizavimas siekiant padidinti PP konkurencingumą ir kt.

(158) Pagrindinės prielaidos, kuriomis remiamasi apskaičiuojant prognozuojamus skaičius, grindžiamos kriterijais, pvz., laukiamas organizacinės struktūros pakeitimo laipsnis, įvairių pašto paslaugų kainų lygiai, kintančios darbo jėgos išlaidos ir kitos išlaidos, darbuotojų skaičius ar makroekonominiai rodikliai (BVP augimas, nedarbo lygis, infliacijos lygis, EUR į PLN ir USD į PLN keitimo kursas).

(159) Be to, kaip jau minėta, nors pagal Bendrąsias nuostatas PP būtų leista „gauti pagrįstą pelną“, Lenkijos valdžios institucijos Komisijai pranešė, kad pagal galiojančius nacionalinius teisės aktus PP bus kompensuojama tik už nuostolius, patiriamus teikiant universaliąsias pašto paslaugas. Taigi kompensacijos suma neapims pagrįsto pelno, o tai yra papildomas patikinimas, kad ateityje nebus kompensacijos permokos.

(160) Komisija neturi pagrindo abejoti dėl prielaidų, taikytų apskaičiuojant išlaidas ir pajamas per likusius schemos metus. Be to, tai, kad reguliariai tobulinama PP kontrolės aplinka ir vidaus apskaitos sistema, yra papildomas patikinimas, jog rezultatai teisingai priskiriami visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms ir paslaugoms, nesusijusioms su visuotinės ekonominės svarbos paslaugomis.

(161) Kadangi PP planuoja greitai įdiegti naują sąnaudų apskaitos modelį, pagrįstą sąnaudų nustatymu pagal veiklą (angl. *Activity-based-costing*, ABC), Komisija prašo ją informuoti apie tai per tris mėnesius nuo įdiegimo arba nuo kitokio reikšmingo PP vidaus apskaitos sistemos pakeitimo.

VI. **LEIDIMO TRUKMĖ**

(162) Pradžioje Lenkija Komisijos prašė pratęsti tyrimą iki 2012 m. Tačiau atsižvelgdamos į tai, kad dabar galiojančios taisyklės, taikomos vertinant kompensacijos už viešąją paslaugą derėjimą, t. y. Bendrijos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma, nustos galioti 2011 m., Lenkijos valdžios institucijos sutiko, kad schema būtų patvirtinta iki 2011 m.

(163) Atsižvelgdama į tai, Komisija konstatuoja, kad jei kompensacija už įsipareigojimo teikti viešąsias paslaugas vykdymą būtų mokama pagal tiriamą 2006–2011 m. laikotarpio schemą, ta kompensacija būtų valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį ir derėtų pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį, jei įvykdomos visos toliau nurodytos sąlygos.

VII. **IŠVADA**

(164) Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta pirmiau, galima daryti išvadą, kad schema atitinka reikalavimus, nustatytus Bendrosiose nuostatose, kad Komisija galėtų schemą laikyti derančia, jei įvykdomos šios sąlygos: 1) Lenkija turėtų pagerinti kriterijų, taikomų apskaičiuojant, kontroliuojant ir peržiūrint kompensaciją, apibrėžimą siekiant užtikrinti, kad visi rezultatai būtų priskirti paslaugoms taikant patvirtintą metodiką, 2) Lenkija turėtų patobulinti kompensacijos permokos išvengimo ir grąžinimo tvarką siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į visus rezultatus, svarbius apskaičiuojant kompensaciją, ir kad būtų taikoma atitinkama kompensacijos permokos grąžinimo tvarka, ir 3) Lenkija užtikrina, kad naujas išlaidų paskirstymo metodas ir toliau derėtų su Direktyvos 97/67/EB 14 straipsnio taisyklėmis, ir šiuo atžvilgiu ji turi Komisiją informuoti per tris mėnesius nuo bet kokio reikšmingo pakeitimo įgyvendinimo PP vidaus apskaitos sistemoje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priemonė, kurią Lenkija taiko siekdama *Poczta Polska* suteikti kompensaciją gryniesiems nuostoliams, patiriamiems vykdant įsipareigojimą teikti universaliąsias pašto paslaugas, padengti 2006–2011 m., pagal SESV 106 straipsnio 2 dalies nuostatas laikoma derančia su vidaus rinka, jei įvykdomos 2 straipsnyje nustatytos sąlygos.

2 straipsnis

Lenkija privalo imtis būtinų priemonių ir:

1) patobulinti kriterijų, taikomų apskaičiuojant, kontroliuojant ir peržiūrint kompensaciją, apibrėžimą siekiant užtikrinti, kad visi rezultatai būtų priskirti paslaugoms taikant patvirtintą metodiką;

2) patobulinti kompensacijos permokos išvengimo ir grąžinimo tvarką siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į visus rezultatus, svarbius apskaičiuojant kompensaciją, ir kad būtų taikoma atitinkama kompensacijos permokos grąžinimo tvarka;

3) užtikrinti, kad naujas išlaidų paskirstymo metodas ir toliau derėtų su Direktyvos 97/67/EB 14 straipsnio taisyklėmis, ir šiuo atžvilgiu ji turi Komisiją informuoti per tris mėnesius nuo bet kokio reikšmingo pakeitimo įgyvendinimo PP vidaus apskaitos sistemoje.

3 straipsnis

Lenkija Komisiją informuoja per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą apie priemones, kurių imtasi siekiant laikytis šio sprendimo reikalavimų.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lenkijai.

Priimta Briuselyje 2009 m. gruodžio 15 d.

Komisijos vardu
Neelie KROES
Komisijos narė

1 PRIEDAS

A. **2006 m. išlaidos**

(mln. PLN)

		Pašto paslaugos	Finansinės paslaugos	Kita	Iš viso
1.	Tiesioginės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
2.	Netiesioginės išlaidos:	(…)	(…)	(…)	(…)
2a	— veiklos išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
2b	— transporto išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
2c	— tinklo priežiūros išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
2d	— kitos netiesioginės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
3 = 1 + 2	PASLAUGŲ TEIKIMO IŠLAIDOS	(…)	(…)	(…)	(…)
4.	Bendrosios ir administracinės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
5.	Pardavimo ir komercinės veiklos išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
6.	Finansinės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
7.	Kitos veiklos išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
8 = 3–7	BENDROSIOS IŠLAIDOS	(…)	(…)	(…)	(…)

(%)

		Pašto paslaugos	Finansinės paslaugos	Kita	Iš viso
1.	Tiesioginės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
2.	Netiesioginės išlaidos:	(…)	(…)	(…)	(…)
2a	— veiklos išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
2b	— transporto paslaugos	(…)	(…)	(…)	(…)
2d	— tinklo priežiūros išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
2c	— kitos netiesioginės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
3 = 1 + 2	PASLAUGŲ TEIKIMO IŠLAIDOS	(…)	(…)	(…)	(…)
4.	Bendrosios ir administracinės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
5.	Pardavimo ir komercinės veiklos išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
6.	Finansinės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
7.	Kitos veiklos išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)
8 = 3–7	BENDROSIOS IŠLAIDOS	100,0	100,0	100,0	100,0

B. **2006 m. pajamos**

(mln. PLN)

		Pašto paslaugos	Finansinės paslaugos	Kita	Iš viso
1.	Pajamos iš pardavimo	(…)	(…)	(…)	(…)
2.	Finansinės pajamos	(…)	(…)	(…)	(…)
3.	Kitos pajamos iš veiklos	(…)	(…)	(…)	(…)
4 = 1–3	BENDROSIOS PAJAMOS	(…)	(…)	(…)	(…)

(%)

		Pašto paslaugos	Finansinės paslaugos	Kita	Iš viso
1.	Pajamos iš pardavimo	(…)	(…)	(…)	(…)
2.	Finansinės pajamos	(…)	(…)	(…)	(…)
3.	Kitos pajamos iš veiklos	(…)	(…)	(…)	(…)
4 = 1–3	BENDROSIOS PAJAMOS	100,0	100,0	100,0	100,0

2 PRIEDAS

2006 m. rezultatai pašto paslaugų srityje

(tūkst. PLN)

Specifikacija		Pašto paslaugos				
		Universaliosios		Iš viso universaliųjų	Neuniversaliosios paslaugos	Iš viso pašto paslaugų
		Rezervuotosios	Nerezervuotosios			
		1	2	3 = 1 + 2	4	5 = 3 + 4
1	Pajamos iš pardavimo	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
2	Finansinės pajamos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
3	Kitos pajamos iš veiklos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
A	Iš viso pajamų (A = 1 + 2 + 3)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
4	Tiesioginės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
5	Netiesioginės išlaidos (5 = 5a + 5b + 5c + 5d)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
5a	Eksploatacinės išlaidos (technologinės paslaugos)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
5b.	Pristatytos pašto medžiagos išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
5c.	Fiksuotosios pašto tinklo priežiūros išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
5d.	Kitos netiesioginės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
6	Bendrosios įmonės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
7	Pardavimo išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
8	Finansinės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
9	Kitos veiklos išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
B	Iš viso išlaidų B = 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
C	Rezultatas C = A – B	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

3 PRIEDAS

2006–2011 m. universaliųjų pašto paslaugų rezultatai

Pajamos iš universaliųjų pašto paslaugų

(tūkst. PLZ)

	2006	2007	2008	2009 (*)	2010 (*)	2011 (*)
Pajamos iš įsipareigojimo teikti viešąsias paslaugas (**)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

(*) Prognozuojami skaičiai.
(**) Nepaprastosios pajamos neįtrauktos.

Universaliųjų pašto paslaugų išlaidos

(tūkst. PLZ)

	2006	2007	2008	2009 (*)	2010 (*)	2011 (*)
Įsipareigojimo teikti viešąsias paslaugas išlaidos (**)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Tiesioginės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Netiesioginės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Veiklos išlaidos (technologinės paslaugos)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Pašto siuntų pristatymo išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Fiksuotosios pašto tinklo priežiūros išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Kitos netiesioginės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Bendrosios išlaidos (visos įmonės išlaidos)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Pardavimo išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Finansinės išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Kitos veiklos išlaidos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

(*) Prognozuojami skaičiai.
(**) Nepaprastosios išlaidos neįtrauktos.